

Glasilo „Informacije“ od 1991. godine izlazi i donosi zanimljive vijesti i podatke iz civilnog društva. Već 30 godina Informacije predstavljaju uspješnu komunikaciju HSUIR-a i njegovih temeljnih udruga. Uz pomoć glasila Informacije Savez sustavno i kontinuirano informira čitatelje o svim aktualnostima i aktivnostima vezanim za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom na svim društvenim područjima – pravnom, socijalnom, ekonomskom, kulturnom, zdravstvenom kako temeljnih udruga i njihovih članova tako i šire javnosti.

Sadržaj

Tjedan dana s invalidima rada.....	3
Programi i projekti HSUIR-a.....	12
Vijesti i aktivnosti.....	25
Iz naših udruga.....	51
Zdravlje.....	57

IMPRESUM

Izdavač:

Hrvatski savez udruga invalida rada

Hrgovići 47, 10 110 Zagreb

Tel.: +385 1 48 29 295 Faks: +385 1 48 29 076

www.hsuir.hr E-mail: info@hsuir.hr

Glavni i odgovorni urednik: Ante Štulić

Suradnici: Leke Sokolaj, Ivana Znaor, Nataša Franić i Valentina Hojsak

Grafička priprema i dizajn: Valentina Hojsak

HSUIR GOSTOVAO U RADIO EMISIJI ŠESTO ČULO

Uz 21. ožujka - Nacionalni dan invalida rada Hrvatske, Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je po četvrti put kampanju "Tjedan dana s invalidima rada". Predsjednik Saveza, Ante Štulić i izvršni direktor, Leke Sokolaj u emisiji "Šesto čulo" emitiranoj dana 11. ožujka 2021. godine predstavili su kampanju. Kampanja se odvijala od 15. do 21. ožujka 2021. godine. U emisiji koja je zamišljena kao medijski prostor kroz koji osobe s invaliditetom i predstavnici udruga osoba s invaliditetom mogu progovarati o izazovima i uspjesima, ali i osvještavati javnost o brojnim područjima u kojima još za to postoji potreba, predsjednik i izvršni direktor Saveza najavili su ovogodišnju Kampanju. Određenje 21. ožujka Nacionalnim danom invalida rada Hrvatske svoju povjesnu komponentu nalazi u događanjima iz 1956. godine i rudarskoj nesreći koja se dogodila u Belgiji pri čemu su smrtno stradale 262 osobe. U spomen na tu nesreću, 21. ožujka određen je obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, sve dok nije usvojena Rezolucija 47/3 Generalne skupštine UN-a iz 1992. godine čime 03. prosinac postaje Međunarodni dan osoba s invaliditetom.

**NA 4. SASTANKU 4. SAZIVA STRUČNOG SAVJETA
PRAVOBRANITELJICE PREDSTAVLJENA KAMPANJA "TJEDAN
DANA S INVALIDIMA RADA"**

Prvi sastanak Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom u 2021. godini održan je 15. ožujka u virtualnom okruženju Zoom platforme. Na sastanku se tijekom dvosatnih rasprava raspravljano o aktualnim temama važnim za osobe s invaliditetom, djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji. Od članova Stručnog savjeta sastanku su prisustvovali; Marica Mirić, Ratmir Džanić, Mirna Sabljar, Tatjana Bertok Zupković, Ivana Azenić-Dubravčić, Željko Bosilj, Joško Matić, Gordana Jurčević, Mirjana Jakovčev, Leke Sokolaj, Denis Marijon, Kristina Urbanc, Denis Peloza, Dženita Lazarević, Tihomir Žiljak, Željko Pudić, Irena Vukas Cufalar i Nada Bjelčić. Iz Ureda pravobraniteljice sastanku su prisustvovali pravobraniteljica Anka Slonjšak i zamjenici Mira Pekeč-Knežević i Darijo Jurišić. Zbog nemogućnosti nesmetanog rada po predviđenom planu i programu Stručnog savjeta tijekom 2020. godine, Pravobraniteljica je u prosincu 2020. godine donijela Odluku da se mandat svim izabranim članicama i članovima Stručnog savjeta produži za sljedeću 2021. godinu. Na početku sastanka kao prva točka dnevnog reda analizirani su zaključci s prošlog sastanaka Stručnog savjeta održanog u prosincu 2020. godine te su podijeljene informacije o poduzetim radnjama i zaprimljenim očitovanjima nadležnih tijela. I nadalje, zbog trenutnih okolnosti vezano za pandemiju značajna pažnja posvećena je utjecaju COVID-19 na život i zdravlje osoba s invaliditetom, kao i tijek cijepljenja stanovništva. Nažalost i dalje su aktualna pitanja vezana za obavljanje zdravstvenih usluga, terapijskih i rehabilitacijskih postupaka usmjerenih na održavanje zdravstvenog stanja, te druge brojne izazove koji onemogućavaju normalni život i funkcioniranje osoba s invaliditetom i njihovih obitelji. Činjenice i podaci ukazuju da velik dio osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju još uvijek ne mogu doći do potrebnih socijalnih usluga. Tijekom sastanka posebna rasprava se povela vezano za visoko obrazovanje studenata s invaliditetom, način njihovog funkcioniranja tijekom studiranja, osiguravanju asistenata, obvezama administrativnih plaćanja potvrda, kao i stanju na pojedinim sveučilištima. Zbog širine rasprave i aktivnosti Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom koje su upravo u tijeku, a tiču se visokog obrazovanja, dogovoreno je da će se ubrzo održati poseban sastanak članova Stručnog savjeta s Uredom pravobraniteljice na temu visokog obrazovanja osoba s invaliditetom.

Kao dio Nacionalne kampanje #Tjedan dana s invalidima rada, izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada predstavio je teme i prijedloge s kojima se osobe s invaliditetom susreću tijekom rada i nakon napuštanja svijeta rada. Posebno je istaknuo važnost uvodenja instituta „razumne prilagodbe“ u Zakon o radu, problem prevodenja mirovina invalida rada u starosne mirovine doživljenjem određenog broja godina te važnost osiguravanja pristupačnosti za zaposlenike od strane poslodavaca.

Predstavnik Hrvatskog saveza udruga za mlade i studente s invaliditetom "SUMSI" podijelio je informaciju kako SUMSI pokreće trogodišnji program o zapošljavanju osoba s invaliditetom, odnosno program povezivanja poslodavaca i osoba s invaliditetom. Kao važnu teme otvorio je pitanje da li se u istom odnosu nalaze manje/privatne tvrtke koje zbog eventualnog nezapošljavanja osoba s invaliditetom plaćaju nadoknadu od prihodovanih sredstava i javne ustanove koju tu istu nadoknadu plaćaju od sredstava koje dobiju. Isto tako članovi Stručnog savjeta tijekom sastanka raspravljali su o mogućnostima zapošljavanja osoba s intelektualnim teškoćama, mogućnostima poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom, važnosti predviđanja aktivnosti i prihvatljivosti udruga kao prijavitelja za operativne programe financirane iz fondova Europske unije u sljedećem finansijskom razdoblju od 2021. do 2027. godine, poduzimanju aktivnosti u potresima pogodjenim područjima, kao i drugim aktualnim temama važnim za osobe s invaliditetom.

SASTANAK U MINISTARSTVU RADA, MIROVINSKOG SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

Hrvatski savez udruga invalida rada u sklopu kampanje "Tjedan dana s invalidima rada" održao je radni sastanak u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Dana 16. ožujka 2021. godine u sklopu obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujak i Tjedna dana s invalidima rada održan je radni sastanak s predstavnicama Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike - gospođama Marijom Knežević Kajari ravnateljicom Uprave za tržište rada i zapošljavanje i Zrinkom Špoljarić voditeljicom službe za pravne poslove.

Tom prilikom Hrvatski savez udruga invalida rada je istaknuo glavne probleme i predložio izmjene i dopune Zakona i mjera za unapređenje položaja osoba s invaliditetom.

INFORMACIJE

U svrhu zadržavanja radnopravnog statusa i olakšavanja izvršenja radnih zadataka i poslova te osiguranja pune zapošljivosti osoba s invaliditetom istaknuli smo potrebu ugradnje usluge radnog asistenta za osobe s invaliditetom. Također, smatramo da bi se trebalo zakonski urediti pravo na rad sa skraćenim radnim vremenom tako da se osobama s invaliditetom osiguraju sva prava propisana za rad na puno radno vrijeme (plaća, doprinosi i sl.) koje ostvaruju djelatnici zaposleni na puno radno vrijeme na istom radnom mjestu. Smatramo da će se usvajanjem tih izmjena povećati interes osoba s invaliditetom za zapošljavanje, obzirom na to da je prisutan veliki nesrazmjer između broja osoba s invaliditetom u radno aktivnoj dobi i broja onih koji aktivno traže posao.

U svrhu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu Hrvatski savez udruga invalida rada je predložio promjenu djelovanja državnog inspektorata – Inspekcije zaštite na radu od regresivne na preventivan način. Naime, Inspekcija zaštite na radu izlazi na teren nakon što se ozljeda na radu dogodila, te smo smatrali potrebnim navesti nužnost preventivnog djelovanja Inspekcije zaštite na radu. Primjerice dobru praksu preventivnog djelovanja vidimo kod npr. sanitарне inspekcije koja izlazi na teren, vrši izvid, utvrđuje nedostatke, upozorava poslodavce i ostavlja im primjereni rok za otklanjanje navedenih nedostataka. Nakon proteka roka ako nedostaci nisu otklonjeni, utvrđuje se propisana kazna. Preventivnim načinom rada inspekcije zaštite na radu osiguralo bi se smanjenje broja ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja. Svjedoci smo da se godišnje dogodi cca 20.000 ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja, unatoč činjenici da u Republici Hrvatskoj više ne postoje mega industrijski proizvodni procesi i pogoni.

Također smo istaknuli i potrebu izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju i upozorili na primjer normativne diskriminacije, pretvaranje invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad u starosnu mirovinu navršenjem godina po službenoj dužnosti i pod istim uvjetima.

Hrvatski savez udruga invalida rada je predložio i inicijative za izmjenu Zakona o radu tako da se sadržaj odredbe čl. 12. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ugradi u Zakon o radu tako da se st. 2., čl. 12. ugradi u čl. 122. Zakona o radu (najmanje trajanje otkaznog roka); st. 3. čl. 12. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji u čl. 77. Zakona o radu (trajanje godišnjeg odmora); st. 4., čl. 12. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji u čl. 41. st. 2. Zakona o radu (pravo zaposlenja na drugim poslovima); te nadopuna čl. 41. st.1 Zakona o radu, (zadržavanje istog koeficijenta plaće). Navedene izmjene i dopune Zakona o radu su tražene zato što razumna prilagodba nije saživjela i činjenice da niti jedan poslodavac od donošenja Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom do danas nije kažnen za propust ne provođenja razumne prilagodbe. Hrvatski savez udruga invalida rada zaprimao je upite raznih ureda za upravljanje ljudskim resursima, čak i poduzeća u državnom vlasništvu i vlasništvu jedinica lokalne i područne uprave i samouprave o obvezama poslodavca vezano za dodatnih tjedan dana najmanjeg trajanja godišnjeg odmora i trajanja otkaznog roka koji se uvećava za mjesec dana za osobe s invaliditetom. Prebacivanjem sadržaja odredbe čl. 12. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju u Zakon o radu (lex generalis) smatramo da bi se poslodavci upoznali sa svojim obvezama vezano za prava osoba s invaliditetom u sferi rada i konačno na tako ostvarila puna primjena instituta razumne prilagodbe.

PREDSTAVLJANJE NAŠIH ČLANOVA

Hrvatski savez udruga invalida rada u sklopu kampanje "Tjedan dana s invalidima rada" predstavlja svoje članove i njihove priče u borbi za ostvarivanjem prava. Josip Križan je u lipnju 2015. godine doživio ozljedu na radu. Nakon ozljede uslijedile su operacije, njih ukupno šest te oporavak. U više navrata je rehabilitiran na fizikalnoj terapiji u Daruvarskim toplicama, no tijek rehabilitacije nije doveo do potpune funkcionalnosti za normalan nastavak profesionalnog rada, ali ni života općenito. No, najteže borbe Josip još uvijek vodi sa sustavom. Njegova svakodnevica, uz stalne bolove i teško kretanje je konstantan stres u potrazi za ostvarivanjem svojim prava i osiguravanjem egzistencije. Priču Josipa Križana možete pogledati na linku:

<https://www.youtube.com/watch?v=vQlhvDSldTk&t=27s>

1 dalje s ružom...

SASTANAK U ZAVODU ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

Dana 18. ožujka 2021. godine u sklopu obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujak i Tjedna dana s invalidima rada održan je radni sastanak u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanju osoba s invaliditetom s gospodama Danirom Benc ravnateljicom Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Jasenkom Sućec i Đurđicom Blažinkov Živković pomoćnicama ravnateljice Zavoda i Alenom Kolarom pomoćnikom ravnateljice za sustav zapošljavanja osoba s invaliditetom. Prilikom sastanka istaknuti su prioriteti u rješavanju radno pravnog statusa osoba s invaliditetom i poboljšanja uvjeta održavanja istog. U prilog tome navedena je inicijativa ugradnje usluge radnog asistenta, rada sa skraćenim radnim vremenom i potreba ugradnje razumne prilagodbe u Zakon o radu. Ujedno smo naveli i probleme nastale u postupcima revizije prava, sustava socijalne skrbi i provođenja kontrolnog vještačenja gdje se postupak provodi protivno određenjima Zakona o općem upravnom postupku zato što se od korisnika ne traži medicinska dokumentacija prikupljena nakon zadnjeg vještačenja što u konačnici uzrokuje gubitak stečenih prava (osobna invalidnina, doplatak za pomoći i njegu u punom iznosu). Također smo istaknuli potrebu uvođenja podskupina za 3. i 4. razinu funkcionalnosti osoba s invaliditetom. Smatramo da bi se tako ostvarila dobra osnova za primjenu budućeg Zakona o inkluzivnom dodatku i unutar razina napravila razlike u funkcionalnosti jer nisu iste mogućnosti osoba s invaliditetom unutar navedenih kategorija.

**RADNI SASTANAK S PREDSTAVNICIMA UDRUGE INVALIDA
RADA GRADA SISKA**

1 dalje s ružom...

Dana 19. ožujka 2021. godine u sklopu obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujak i Tjedna dana s invalidima rada održan je radni sastanak s predstavnicima Udruge invalida rada grada Siska, gospođom Brankom Pažur - predsjednicom udruge i Mirnom Grgić - stručnom suradnicom na projektima.

Udruga invalida rada grada Siska je izgubila svoje sjedište u Sisku. Otežan je pristup arhivi, a djelatnici nemaju prostor za rad. Sama zgrada udruge dobila je crvenu naljepnicu nakon potresa. Također, obzirom na to da je grad Sisak pretrpio velika oštećenja i mnoge građevine su oštećene, Udruga trenutno teško radi jer dijeli prostor s drugom udrugom. Također su i zaposlenici direktno pretrpjeli štete na vlastitim domovima. Udruga trenutno nije u mogućnosti provoditi projektne aktivnosti po projektima koje je provodila. Dosadašnji korisnici ostali su bez usluga koje im je Udruga pružala.

Zaključak sastanka bio je da se Hrvatski savez udruga invalida rada s predstavnicima udruge mora hitno sastati s predstavnicima Ministarstva i predstavnicima tijela čije je projekte provodila kako bi se našao način da korisnici usluga Udruge nastave primati pomoći i kako bi čim prije sama Udruga počela normalno i kontinuirano raditi.

HRVATSKI SABOR

Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku

Zagreb, 21. ožujka 2021.

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA

Povodom obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada 21. ožujka upućujem u ime Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku i u svoje osobno ime najiskreniju podršku i čestitku svim osobama koje se bore s nekim invaliditetom kao i svim Udrugama osnovanim s ciljem ostvarivanja njihovih boljih prava.

Nacionalni dan invalida rada vrlo je značajan. Hrvatski sabor je 2009. godine, upravo na inicijativu Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku, proglašio ovaj nacionalni dan. Tom prigodom želi se dodatno skrenuti pozornost šire javnosti na probleme s kojima se susreću invalidi rada, a posebno se želi ukazati na potrebu provođenja aktivnosti prevencije nastanka novih invalida rada. Unatoč propisanim visokim kaznama, poslodavci mjere zaštite na radu često ne provode ili ih provode, a oba slučaja u konačnici nerijetko dovode do nastanka invaliditeta. Ove činjenice nas obvezuju da svakodnevno zajednički radimo na podizanju svijesti i promjeni stavova prema invalidnosti. Obvezuje nas da svakodnevno rušimo barijere, ustrajemo na kvaliteti života osoba s invaliditetom, njihovoj mobilnosti te uspješnoj integraciji u društvo.

Stoga, u povodu obilježavanja ovog dana, ovaj Odbor, kao i ja osobno, i dalje ćemo se zalagati da kroz zakonodavnu aktivnost, sudjelovanjem i organiziranjem tematskih sjedница, okruglih stolova, sastanka i inicijativa pridonosimo promicanju i izjednačavanju prava i mogućnosti invalida rada te unapređenju položaja osoba s invaliditetom. Prevencija invaliditeta na radu i poticanje invalida rada mlađe dobi na aktiviranje, na uključivanje i sudjelovanje u radu svakako je prioritet našeg zalaganja u provođenju politike vezane za osobe s invaliditetom.

PREDSJEDNICA ODBORA

Renata Sabljar-Dračevac, dr. med.

SVJETSKI DAN SIGURNOSTI I ZAŠTITE ZDRAVLJA NA RADU

Svjetski dan sigurnosti i zaštite zdravlja na radu obilježava se 28. travnja, to je prilika da naglasimo koliko je radno mjesto sa svojim karakteristikama važno za očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja budući da prosječna osoba na svom radnom mjestu provede 1/3 života.

Kako izgraditi zdravo radno mjesto?

Prema definiciji Regionalnog ureda Svjetske zdravstvene organizacije za Zapadni Pacifik zdravo radno mjesto je *mjesto je na kojem svi zajedno rade na postizanju dogovorene vizije za zdravlje i dobrobit djelatnika i zajednice. Ono omogućuje djelatnicima fizičke, psihološke, socijalne i organizacijske uvjete koji štite i promiču zdravlje i sigurnost. Omogućuje menadžerima i djelatnicima da povećaju kontrolu nad vlastitim zdravljem i poboljšaju ga te postanu energičniji, pozitivniji i zadovoljniji.*

Kako izgraditi zdravo radno mjesto?

PROMICANJE NEPUŠENJA

- pušenje zabranjeno u zatvorenim i otvorenim prostorima oko tvrtke
- jasno su istaknute oznake o zabrani pušenja
- prati se zastupljenost pušenja
- prijevod se edukacija djelatnika o štetnosti pušenja i dostupni su različiti edukativni materijali na temu
- osigurane informacije o dostupnim oblicima stručne pomoći

PROMICANJE PRAVILNE PREHRANE

- osigurani i pokrenuti toplog obrok za djelatnike
- osigurano odgovarajuće mjesto za objed
- obroci koji se poslužuju zadovoljavaju principe pravilne prehrane
- prijevod se edukacija djelatnika o pravilnoj prehrani te su dostupni različiti edukativni materijali
- osigurana je zdravstveno ispravna voda za piće
- djelatnicima su dostupni materijali o važnosti redovitog pjenjenja vode

PROMICANJE TJELESNE AKTIVNOSTI

- djelatnike se potiče na dolazak na posao pješice ili biciklom
- osigurano je spremište za bicikle
- financira se redovita tjelesna aktivnost (teretana, plivanje, nogomet)
- potiće se razgibavanje tijekom radnog vremena
- organiziraju se zajedničke aktivnosti uz tjelesnu aktivnost

ZAŠTITA ZDRAVLJA DJELATNIKA

- osigurani redoviti preventivni pregledi
- djelatnike se potiče na redovite pregledne
- anketiraju se djelatnici o uvjetima rada i zdravstvenim tegobama koje mogu biti posljedica radnog mjeseta
- redovito se provodi edukacija o važnosti očuvanja zdravlja i sigurnosti te su dostupni edukativni materijali na tu temu
- osigurani protokoli vraćanja na posao nakon dugotrajnog bolovanja

ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA DJELATNIKA

- osigurano ugodno radno okruženje i poticajna radna atmosfera
- sprečavanje zlostavljanja ugrađeno je u temeljna načela rada
- osigurane informacije o dostupnim oblicima stručne pomoći
- prijevod se edukacija djelatnika o očuvanju i unapređenju mentalnog zdravlja te su dostupni različiti edukativni materijali na temu
- osigurano fleksibilno radno vrijeme
- osigurani protokoli za povratak na posao nakon bolovanja uslijed problema/poremećaja mentalnog zdravlja

PROJEKTI I PROGRAMI

1. Savez je dio 8. Centra znanja za unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom uz još 12 saveza osoba s invaliditetom. Centar znanja financiran je sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

2. Kroz trogodišnji program "Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom" pružamo uslugu informiranja, educiranja, besplatnog pravnog savjetovanja, istraživanja, uključivanja mladih i promicanje volonterstva, unapređenje i sudjelovanje temeljnih udruga u procesu praćenja i nadzora politika na lokalnoj razini, senzibiliziranje javnosti. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

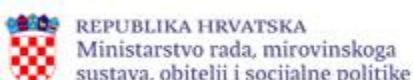

3. Kroz projekt „Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom“ - ESF-a faza III. zaposleno je 14 osobnih asistenata, a 14 osoba koristi uslugu osobne asistencije. Kroz podršku dobivenu primanjem usluge osobne asistencije, korisnici su aktivniji u zajednici, u svojim udrugama i u drugim interesnim aktivnostima. Projekt financira Europski socijalni fond.

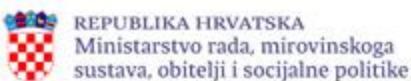

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

4. Kroz trogodišnji program "Osiguravanje osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta" pružamo uslugu osobne asistencije za 6 osoba s područja Grada Zagreba. Opći cilj Programa je naprjeđenje života osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, kojima je bila nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju, kako bi postali kreatori i kontrolori svoga življenja. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

5. Kroz dvogodišnji program "Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi" pružamo uslugu informiranja, educiranja, pravnog savjetovanja, uključivanja volontera, organiziranje tematskih radionica za članove, te osnaživanje i jačanje kapaciteta Udruge invalida rada Pakrac - Lipik. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

6. Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektu "Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje". Projektom je planiran razvoj i provedba programa koji će biti dostupni u lokalnoj zajednici i poticati na aktivno starenje kroz aktivnosti cjeloživotnog učenja, predavanja o očuvanju zdravlja i prevenciji bolesti, pravnog savjetovališta, tjelovježbe, sportskih igara i natjecanja zborova, izleta, folklora, literarnog stvaralaštva, fotografije i proizvodnje narodnih rukotvorina. Osim ovih aktivnosti, projekt sadrži inovativni koncept tematskih kafića za umirovljenike, provođenje aktivnosti međugeneracijske solidarnosti u kojima se stvara video arhiva sjećanja, kampanja za sigurnost starijih u prometu te stručno istraživanje o potrebama i stavovima umirovljenika. Cilj projekta je unaprijediti kapacitete partnerskih udruga umirovljenika i kulturno umjetničkih partnerskih udruga za osmišljavanje, unaprjeđenje i provedbu programa aktivnog starenja i međugeneracijskih programa kako bi se povećala kvaliteta života i socijalna uključenost umirovljenika s područja grada Zagreba. Odlazak u mirovinu kao proces isključenja s tržišta rada značajno povećava osjećaj socijalne isključenosti umirovljenika jer se oni često više ne osjećaju korisnim članovima društva, a slabi i njihov materijalni status, što se ovim projektom želi promijeniti kroz zapošljavanje umirovljenika, odnosno njihovo ponovno uključivanje u svijet rada. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.673.271,03 kn. Iznos potpore Europske unije je 1.422.280,38 kn, dok Republika Hrvatska financira iznos od 250.990,65 kn. Razdoblje provedbe projekta je od 27. listopada 2020. godine do 26. listopada 2022. godine.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

7. Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektu Platforma 50+. Projekt predstavlja projektni izazov s kakvim se pokret osoba s invaliditetom do sada nije imao priliku susresti. Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske projekt provodi s jedanaest saveza; Hrvatskim savezom udruga invalida rada, Savezom društava distrofičara Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga osoba s intelektualnim teškoćama, Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih, Savezom civilnih invalida rata Hrvatske, Savezom društava multiple skleroze Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga osoba s tjelesnim invaliditetom, Savezom udruga za autizam Hrvatske, Hrvatskim udrušama paraplegičara i tetraplegičara, Hrvatskim savezom slijepih i Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba „Dodir“. Posebno valja istaknuti da je za sva tri istraživanja koja će se provoditi u okviru projekta Platforma 50+ partner Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Projekt će se provoditi tijekom 36 mjeseci, a ugovoren iznos je 3.459.128,79 kuna. Projektni moduli su: jačanje partnerstva organizacija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

INFORMACIJE

osoba s invaliditetom i uključivanje novih članica; ispitivanje javnog mnijenja i potreba društva, provedba tri znanstvena istraživanja; izrada smjernica za razvoj javnih politika; analiza društvenog utjecaja te provedba strukturiranog dijaloga.

8. Projekt „Zajedno postajemo jači” financira se sredstvima Zagrebačke županije. Cilj projekta je ukazati na obiteljsku podršku kao važan čimbenik kvalitete življenja, uz informiranje i educiranje ciljane skupine.

9. Zavod za vještačenje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje dugogodišnji je partner Hrvatskom savez udrugama invalida rada.

NOVI PRORAČUN EUROPSKE UNIJE OD 2021. DO 2027. I PROGRAMI SLJEDEĆE GENERACIJE ZA ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA U RH

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i Centra za razvoj javnog i neprofitnog sektora TIM4PIN organizirali su dana 25. siječnja 2021. godine Webinar na temu „Novi proračun Europske unije od 2021. do 2027. i programi sljedeće generacije za organizacije civilnoga društva u Republici Hrvatskoj”. O mogućnostima financiranja projekata civilnoga društva iz EU fondova od 2021. do 2027. govorile su; Cvjetana Plavša-Matić, upraviteljica Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Ivana Maletić, članica Europskog revizorskog suda, Katarina Ivanković-Knežević, Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivost, Nada Zrinušić, pomoćnica ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike te Naida Mekić, načelnica Sektora za programiranje i nadzor operativnih programa u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Na Webinaru su obuhvaćene važne teme poput novosti kohezijske politike za organizacije civilnoga društva u odnosu na promjene u pripremi i provedbi projekata te je predstavljan je novi Fond za oporavak i otpornost kako bi se jasnije utvrdili potencijalni korisnici i mogućnosti financiranja reformskih promjena u Hrvatskoj. Predstavnici organizacija civilnog društva na ovaj su način dobili najaktualnije novosti iz Europskog socijalnog fonda kao i nove socijalne politike Europske unije. Na izobrazbi su sudjelovali predstavnici organizacija civilnoga društva, odnosno korisnica podrški Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Ispred Hrvatskog saveza udrugama invalida rada na Webinaru je sudjelovala stručna suradnica, Iva Karakaš.

8. CENTRA ZNANJA ZA UNAPRIJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA OSOBA S INVALIDITETOM UZ JOŠ 12 SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM

aktivnosti Razvojne suradnje u području Centra znanja, dok su ostali bili radni sastanci u cilju prijedloga javnih politika u svim područjima vezanim za osobe s invaliditetom jer su se odnosili na davanje prijedloga za novi Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. i Akcijski plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2021.-2024. koji su u tijeku donošenja i moraju biti dovršeni do kraja lipnja 2021. Također, ovom periodu provedene su edukacije o Europskoj strategiji o pravima osoba s invaliditetom 2021. – 2030., dana 31. ožujka; Europskom stupu socijalnih prava i Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava, dana 14. travnja, Zajedničkoj izjavi IDA i ILO „Prema inkluzivnim sustavima socijalne zaštite koji podržavaju puno i učinkovito sudjelovanje osoba s invaliditetom“, dana 22. travnja, članku 19. KPOSI Neovisno življenje i uključenost u zajednicu, dana 13. svibnja te nastavak edukacije o članku 19. KPOSI s praktičnim primjerima, dana 27. svibnja.

“INFORMIRANI I SIGURNI U TREĆOJ ŽIVOTNOJ DOBI”

Hrvatski savez udruga invalida rada prijavio se na poziv Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike za prijavu dvogodišnjih programa usmjerenih unapređenju kvalitete života i zaštiti prava starijih osoba za 2021. i 2022. godinu. Ugovor s Ministarstvom pod nazivom “Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi” potpisali smo 20. siječnja 2021. godine. Prva godina Programa će se provoditi od 01. siječnja do 31. prosinca

HSUIR je dana 20. svibnja dostavio Prvo kvartalno izvješće NZRCD za projekt Razvojna suradnja na području Centra Znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom za 2021. godinu.

Koordinacijsko tijelo 8. Centra znanja za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom u izvještajnom razdoblju održalo je deset sastanaka od kojih su se četiri tematski odnosila na zajedničke

INFORMACIJE

2021. godine u dodijeljenom iznos od 94.000,00 kn. Program smo prijavili s Udruga invalida rada Pakrac – Lipik. Udruga je prepoznata kao potencijala za osnaživanje i unapređivanju razvoja socijalnih usluga. Cilj Programa je direktno pridonijeti jačanju socijalne uključenosti osoba s invaliditetom starije životne dobi u lokalnu zajednicu i doprinijeti socijalnoj skrbi za istu kategoriju osoba koja je socijalno isključena po dvije osnove: zbog starost i zbog invaliditeta. Ovim Programom nastojalo se osigurati provođenje socijalne usluge dnevnih aktivnosti, informiranja, pravnog savjetovanja, osnaživanja i educiranja, te osigurati podršku u svrhu smanjenja i sprečavanja njihove socijalne isključivosti. Međutim, Savez je kao i ostale udruge kojima su odobreni programi, morao većinu planiranih aktivnosti prilagoditi trenutnoj epidemiološkoj situaciji u Hrvatskoj. Većinu planiranih aktivnosti prenamijenili smo u aktivnosti pomoći u kući starijim osobama na području Pakraca i Lipika kojima je pomoć potrebna. Aktivnosti koje su planirane kao što su predavanja i savjetovanja i dalje su u planu, ali će se održati putem internet platforme Zoom. U Udrudi invalida rada Pakrac – Lipik zaposlili smo osobu sa Zavoda za zapošljavanje koja će raditi svaki dan na pola radnog vremena i biti dostupna za sve članove Udruge. Također, novozaposlena osoba će pružati uslugu pomoći u kući kojom će se osiguravati da se članovima kojima je to potrebno dostave lijekovi, namirnice i slično. Navedena usluga će biti u ovom trenutku više nego potrebna s obzirom na to da su članovi Udruge starije osobe koje pripadaju visokorizičnoj skupini.

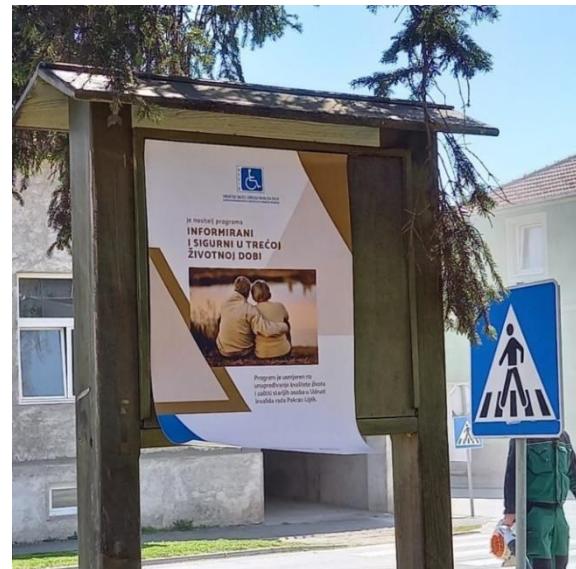
ČLANOVIMA UDRUGE INVALIDA RADA PAKRAC – LIPIK PODIJELJENI PAKETI

U sklopu provedbe programa Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike „Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi“ Hrvatski savez udruga invalida rada kao nositelj programa u partnerstvu s Udrugom invalida rada Pakrac-Lipik, povodom obilježavanja najvećeg katoličkog blagdana Uskrsa, podijelili su članovima Udruge u potrebi pakete s kućanskim i higijenskom potrepštinama. Pri prijavi Programa planirali smo provoditi dnevne aktivnosti koje su uključivale boravak osoba s invaliditetom i osoba starije životne dobi u prostoru Udruge, njihovog informiranja, pravnog savjetovanja, educiranja, druženja, sudjelovanja u kreativnim radionicama. Cilj navedenih aktivnosti bio je povezivanje, osnaživanje cjeloživotno učenje, kreativno izražavanje i korištenje slobodnog vremena, sve kako bi se unaprijedio njihov život. Međutim, većina planiranih aktivnosti morala se odgoditi i prilagoditi mjerama i epidemiološkoj situaciji. Dio aktivnosti prenamijenjen je u pomoć članovima Udruge invalida rada na području Pakraca i Lipika a koji su slabijeg imovinskog stanja. Namjera je bila da se kupe namirnice, higijenske i kućanske potrepštine i podijele članovima Udruge kojima je to najpotrebnije. Predsjednik Udruge Pakrac – Lipik gospodin Zlatko Pečanić i novozaposlena osoba, administratorica Programa gospođa Ivona Marošević izdvojili su 9 dugogodišnjih članova koji su u potrebi i slabijeg imovinskog stanja, te im u ovo pred uskrsno vrijeme pomogli kupnjom potrebnih stvari. Ovaj oblik pomoći osobama s invaliditetom, članovima Udruge planiran je i u narednom periodu, a sve dok se situacija ne poboljša i steknu uvjeti da se na siguran način nastavi provedba prvotno planiranih programske aktivnosti. Predstavnici Udruge istaknuli su da pomoći nikada ne može biti previše, pogotovo u ovo blagdansko vrijeme kad si svi priuštimo koji zalogaj više, te će svakom korisniku dobro doći ovaj mali znak pažnje.

PLAKATI PROGRAMA POSTAVLJENI NA VIDLJIVIM MJESTIMA U GRADOVIMA PAKRACU I LIPIKU

U sklopu provedbe programa Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike „Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi“ Hrvatski savez udruga invalida rada kao nositelj programa u partnerstvu s Udrugom invalida rada Pakrac-Lipik tiskao je plakate u svrhu vidljivosti. Novozaposlena osoba u Udrži invalida rada Pakrac – Lipik gospođa Ivona Marošević je u gradovima Pakracu i Lipiku postavila plakate na vidljiva i frekventna mjesta. Plakati su postavljeni s ciljem promidžbe programa i same Udruge koja je uvijek spremna pomoći i usmjeriti starije osobe, odnosno osobe s invaliditetom.

Cilj programa je pružiti socijalne usluge, organizirati dnevne aktivnosti, educirati, informirati i osnažiti starije osobe, invalide rada i ostale osobe s invaliditetom. S obzirom na trenutnu epidemiološku situaciju svojim članovima, starijim osobama i osobama s invaliditetom pomažemo tako da im pružamo pravnu i psihološku pomoći, najugroženijima se osiguravaju namirnice, higijenske i kućanske potrepštine i sl. Također ćemo organizirati predavanja na temu „Nužnosti borbe protiv nasilja nad starijim osobama“, te „Informiranje o mogućim štetnostima Ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju“.

ODRŽANA PROVEDBENA RADIONICA ZA PROJEKT OSOBNE ASISTENCIJE FINANCIRANE IZ ESF-a

U petak 29. siječnja 2021. godine održana je provedbena radionica za poziv “Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza III” u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje putem ZOOM aplikacije. Na radionici su sudjelovali predstavnici udruga i organizacija koje provode projekt osobne asistencije. Projekti se financiraju sredstvima iz ESF-a, u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014 – 2020.“ Hrvatski savez udruga invalida rada u ovaj je projekt uključio 14 korisnika, te isto toliko osobnih asistenata. Na provedbenoj radionici ispred Saveza sudjelovala je stručna suradnica Iva Karakaš.

PLATFORMA 50 +

odлука gradskih i županijskih ureda grada; 10. svibnja s članovima udruga koji su korisnici asistivnih tehnologija s različitim vrstama invaliditeta). Također su održane tri grupne rasprave o ispitivanju potreba osoba s invaliditetom online putem Zoom platforme (6. svibnja dvije grupne rasprave s predstavnicima saveza i 7. svibnja s predstavnicima lokalnih udruga osoba s invaliditetom). Dana 11. svibnja vanjska konzultantica Daniela Širinić održala je online individualnu raspravu s POSI.

Suradnici s ERF-a koji su voditelji radnih skupina tri istraživanja održali su dana 28. travnja online uvodnu edukaciju za predstavnike svih saveza uključenih u tematsku mrežu na kojoj su predstavljene teme istraživanja: Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s KPOSI; Mapiranje sastavnica neovisnog življenja i Asistivne tehnologije. Edukacije o metodologijama navedenih istraživanja održane su dana 24. svibnja i 26. svibnja.

Partnerski i koordinacijski sastanci održavaju se redovito.

IZGRADNJA SOCIJALNOG KAPITALA U LOKALNOJ ZAJEDNICI KROZ MEĐUGENERACIJSKU SOLIDARNOST I AKTIVNO STARENJE

O PROJEKTU:

Projektom „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“ planiran je razvoj i provedba programa koji će biti dostupni u lokalnoj zajednici i poticati na aktivno starenje kroz aktivnosti cjeloživotnog učenja, predavanja o očuvanju zdravlja i prevenciji bolesti, pravnog savjetovališta, tjelovježbe,

U okviru projekta ESF Platforma 50 + provedena je Anketa o ispitivanju javnog mnijenja za Istraživanje o kvaliteti života osoba s invaliditetom s vanjskom konzultanticom Danielom Širinić. Sukladno dobivenim rezultatima Anketi, u okviru ispitivanja javnog mnijenja i potreba društva provedene su dubinske analize o izazovima osoba s invaliditetom kroz 3 fokusne grupe putem Zoom platforme (7. svibnja s predstavnicima donositelja

Projekt provodi Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga u partnerstvu s Gradom Zagrebom, Maticom hrvatskih umirovljenika Novi Zagreb, Hrvatskim savezom udruga invalida rada, Hrvatskim seljačkim pjevačkim društvom Sljeme „Šestine“-Zagreb, Maticom umirovljenika Trnje, Klubom umirovljenika Bijenik-Lukšić i Udrugom za promicanje kulturnih vrednota „Šestinček“.

INFORMACIJE

sportskih igara i natjecanja zborova, izleta, folklora, literarnog stvaralaštva, fotografije i proizvodnje narodnih rukotvorina. Osim ovih aktivnosti, projekt sadrži inovativni koncept tematskih kafića za umirovljenike, provođenje aktivnosti međugeneracijske solidarnosti u kojima se stvara video arhiva sjećanja, kampanja za sigurnost starijih u prometu te stručno istraživanje o potrebama i stavovima umirovljenika.

CILJ PROJEKTA:

Cilj projekta je unaprijediti kapacitete partnerskih udruga umirovljenika i kulturno umjetničkih partnerskih udruga za osmišljavanje, unaprjeđenje i provedbu programa aktivnog starenja i međugeneracijskih programa kako bi se povećala kvaliteta života i socijalna uključenost umirovljenika s područja grada Zagreba. Odlazak u mirovinu kao proces isključenja s tržista rada značajno povećava osjećaj socijalne isključenosti umirovljenika jer se oni često više ne osjećaju korisnim članovima društva, a slabi i njihov materijalni status, što se ovim projektom želi promijeniti kroz zapošljavanje umirovljenika, odnosno njihovo ponovno uključivanje u svijet rada.

RAZDOBLJE PROVEDBE PROJEKTA: 27. listopada 2020. godine – 26. listopada 2022. godine

VRIJEDNOST PROJEKTA: 1.673.271,03 kuna; EU sredstva: 1.422.280,38 kuna

Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje

UP.04.2.1.09.0056

Izvještaj o kreativnim radionicama

U projektu „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“ Hrvatski savez udruga invalida rada partner je Udruzi MOBBING koji je nositelj projekta.

Cilj projekta je unaprijediti kapacitete partnerskih udruga umirovljenika i kulturno umjetničkih partnerskih udruga za osmišljavanje, unaprjeđenje i provedbu programa aktivnog starenja i međugeneracijskih programa kako bi se povećala kvaliteta života i socijalna uključenost umirovljenika s područja grada Zagreba. Odlazak u mirovinu kao proces isključenja s tržista rada značajno povećava osjećaj socijalne isključenosti umirovljenika jer se oni često više ne osjećaju korisnim članovima društva, a slabi i njihov materijalni status,

što se ovim projektom želi promijeniti kroz zapošljavanje umirovljenika, odnosno njihovo ponovno uključivanje u svijet rada..

Aktivnost koju provodi Hrvatski savez udruga invalida rada je održavanje kreativnih radionica za starije osobe, umirovljenike odnosno osobe s invaliditetom-invalide rada. U periodu od 01. siječnja do 01. lipnja održali smo 19

INFORMACIJE

kreativnih radionica. Također smo organizirali jednu on-line izložbu u kojoj smo predstavili radove koji su nastali na radionicama.

Cilj kreativnih radionica je osmisliti razne edukativne programe kojima se nastoji postići stvaralaštvo, cjeloživotno učenje, kreativno izražavanje i korištenje slobodnog vremena, a kako bi se unaprijedio život starijim osobama.

Programi radionica osim praktičnog rada uključuju i izložbe na kojima se predstavljaju rezultati nastali tijekom trajanja programa.

Kroz vrijeme provedeno u nekoj od radionica, te različitih mogućnosti osobnog sudjelovanja i stvaranja, polaznicima se omogućuje da osvijeste kreativnost, obogate svoj život, upoznaju se s novim ljudima, druže se i podižu kvalitetu svog života.

The graphic features a central image of a hand holding a sphere composed of numerous small portraits, set against a blue background with glowing particles. Above this image, the text reads: "RAZVOJEM MREŽE SOCIJALNIH USLUGA ZAJEDNO STVARAMO PROSTOR ZA KVALITETNIJE ŽIVLJENJE OSOBA S INVALIDITETOM". Below the main image, the text "Partner: CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB ZAGREB" is visible, along with the logo of the Center for Social Care Zagreb. At the bottom, the text "JAČANJEM KAPACITETA DO SOCIJALNE UKLJUČENOSTI" is displayed, along with small logos for the Ministry of Labor and Social Protection and the Ministry of Health.

„Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom,,

U razdoblju od 01. lipnja 2020. – 31. svibnja 2021. godine Hrvatski savez udruga invalida rada je zajedno u partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Zagreb provodio program „Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom“ odobrenog u okviru poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalnu politiku.

Partnerstvo se temeljilo na kvaliteti i konkretnim zajedničkim izazovima koji su se rješavali stručnim suradničkim pristupom kroz dobru komunikaciju, razumijevanje i

uvažavanje. Razmjena iskustva i pozitivna praksa doprinijeli su pristupu problemu i razvoju rješavanja problema.

Opći cilj programa je doprinijeti unapređenju razvoja i širenja mreže socijalnih usluga u lokalnoj zajednici kako bi se unaprijedila kvaliteta življenja osoba s invaliditetom dok su **specifični ciljevi** - povećanje kvalitete usluga, razvoj kapaciteta udruga kao pružatelja socijalnih usluga, razvoj suradničkih odnosa različitih pružatelja usluga, jedinica područne i lokalne samouprave i lokalnih udruga, te senzibilizacija javnosti.

Cilj evaluacije: procijeniti uspjeh provedbe programa u odnosu na očekivani cilj i programske aktivnosti. Evaluacijom se ukazuje na značaj djelovanja Hrvatskog saveza udruga invalida rada i doprinos povećanju socijalne uključenosti invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, te unapređenju kvalitete življenja svih osoba s invaliditetom.

Evaluacija se temeljila na programskoj dokumentaciji, zadovoljstvu korisnika, provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima, promotivnim materijalima, objavama u medijima, održivosti programa.

Relevantnost programa

Iz svakodnevne radne prakse evidentno je da je i dalje velik broj osoba s invaliditetom socijalno isključen unatoč uloženim naporima, te da je zajednički rad na povećanju kvalitete življenja invalida rada i osoba s invaliditetom kroz unapređenje i razvijanje mreže socijalnih usluga neophodan.

Hrvatska se ratificiranjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i Fakultativnog protokola uz Konvenciju 2007. godine obvezala na poštivanje međunarodnog ugovora kao dijela pravnog poretka RH prema Ustavu i na snazi je iznad zakona. Konvencija je utemeljena na modelu ljudskih prava i socijalnom modelu priznajući puni opseg prava osobama s invaliditetom bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi pružajući mogućnost kreiranja, izbora i kontrole vlastitih života neovisno o stupnju i vrsti oštećenja.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine svi relevantni strateški dokumenti i prioriteti usklađuju se s razdobljem 2014-2020 i smjernicama strateških dokumenata Europske unije, kao što su **Europa 2020.** - Strategija za pametan, održiv i inkluzivni rast i **Europska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti,** na nacionalnim dokumentima - **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 –2020)**, Nacionalnom programu reformi, i to specifično u onim područjima koja su usklađena s ciljevima UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010-2020. Svi dokumenti ističu borbu protiv diskriminacije i isključenosti s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom što zahtjeva mjere na različitim razinama i u različitim područjima djelovanja. Platforma protiv siromaštva naglašava i važnost analize utjecaja javnih politika/zakona na društvo. Dokument ističe važnost analize utjecaja mjera javnih politika na osobe s invaliditetom. Za ostvarivanje ciljeva socijalnog uključivanja i socijalne kohezije Europe 2020 na EU razini dogovoren je i višegodišnji plan financiranja za razdoblje 2014 do 2020. To ističe i Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 –2020), dokumentu Vlade RH koji objedinjava politike zapošljavanja i suzbijanja siromaštva. Dokument predstavlja postojeće stanje siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj, kao i uzroka koji su doveli do toga stanja te mjere kao osnovu za djelovanje.

Glavne aktivnosti programa

- Sastanci programskog tima na kojima su se planirali zadaci i aktivnosti, te njihova provedba i praćenje tijeka provedbe (14)
- Izrada plakata i letaka (Broj plakata: 100, broj letaka: 200)
- Informiranje korisnika (informirano 17 896 korisnika, članova udruga osoba s invaliditetom)
- Pravno savjetovanje i podrška korisnicima (pravno savjetovano 658 korisnika (M:287, Ž:371))
- Provedba edukativnih radionica
- Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, seminarima, radionicama (na 17 radionica sudjelovalo 5 zaposlenika (M:1, Ž:4))
- Obilazak temeljnih udruga i pružanje tehničke podrške (zbog pandemije sukladno mjerama opreza i preventivnom djelovanju jer se radi o vrlo osjetljivoj i rizičnoj populaciji podrška temeljnim udrugama odvijala se telefonski, elektroničkom poštom, poštom)
- Popuštanjem mjera i poboljšanjem situacije vezane uz covid 19 organiziran je i proveden terenski rad te je voditeljima udruga pružena podrška u radu s ciljem unaprjeđenja pružanja socijalnih usluga korisnicima, obiđeno je 5 temeljnih udruga
- Provedba anketnog upitnika (proveden u 13 udruga, obuhvaćeno 114 ispitanika (M:58, Ž:56))
- Organiziranje izložbi radova osoba s invaliditetom u prostoru Hrvatskog saveza udruga invalida rada (3 izložbe, 2 korisnice). Izložbe su postavljene on line na www.hsuir.hr

Broj i struktura korisnika po aktivnostima

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja provedbe programa u programske aktivnosti uključeno je ukupno 793 izravna korisnik, od kojih je 442 ženske osobe i 351 muška osoba. Korisnici su invalidi rada i ostale osobe s invaliditetom s područja cijele Republike Hrvatske kako iz urbanih tako i iz ruralnih sredina.

Prema spolu podjednak je broj žena i muškaraca dok prema dobi uglavnom prevladavaju odrasle osobe srednje i starije životne dobi. Korisnici starije životne dobi javljaju se s pitanjima i problemima vezanim za rješavanje mirovinskog osiguranja, zdravstvenih usluga, obiteljskog zakona, obiteljskog nasilja i zanemarivanja, za pravnu podršku i savjet, tumačenje dobivenih rješenja zbog njima nejasne stručne terminologije dok odrasle osobe srednje životne dobi ponaviše traže pravne savjete vezane za ostvarivanje prava na invalidske mirovine, vještačenja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja. Često se odrasli u radno aktivnoj dobi javljaju zbog diskriminacije na radnom mjestu dok se stariji javljaju zbog diskriminacije i zlostavljanja od strane obitelji. Korisnici se prvenstveno javljaju zbog neznanja i neinformiranosti o osnovnim pravima i povlasticama. Kada se upoznaju s pravima i povlasticama koje im pripadaju na osnovi invaliditeta, korisnicima najčešće ostaje pitanje kako i kojom birokratskom procedurom ostvariti svoja prava. Korisnicima se pružaju prvenstveno socijalne usluge informiranja i pravnog savjetovanja iz područja rada, mirovinskog osiguranja, socijalne skrbi, obiteljskog zakona, zdravstva.

INFORMACIJE

Aktivnost	Broj aktivnosti	Broj korisnika
Sastanci programskog tima		
Izrada plakata i letaka - informiranje	1	17 896 članovi temeljnih udruga
Pravno savjetovanje i informiranje	658	658
Edukativne radionice	4	14
Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, seminarima, radionicama, skupovima		5
Provedba anketnog upitnika	114	114
Terenski obilazak udruga	5	14
Organizacija i postavljanje izložbi radova	3	2
Evaluacija	1	

Ostvarenje rezultata u odnosu na opći cilj programa i planirane programske aktivnosti

U odnosu na opći cilj programa i planirane programske aktivnosti rezultati su ostvareni u cijelosti.

Posebno ističemo inicijativu Hrvatskog saveza udruga invalida rada potaknutu velikim brojem upita i primjedbi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom na primjenu Zakona o stažu osiguranika s povećanim trajanjem, Hrvatski savez udruga invalida rada uputio je Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike dopis u kojem je izrazio duboku zabrinutost za novu primjenu Zakona o stažu osiguranika s povećanim trajanjem.

Vidljivost i utjecaj programa

Hrvatski savez udruga invalida rada izdaje **glasilo Informacije** s ciljem pružanja informacija o novinama na svim područjima života osoba s invaliditetom (zdravstveni sustav, ekonomski sustav, mirovinski sustav, rehabilitacija, kultura,...). Informacije su dostupne u tiskanom obliku svim temeljnim udrugama i njihovim članovima i šire, a isto tako dostupne su i u elektroničkom obliku putem internetske stranice. **Internetska stranica Hrvatskog saveza udruga invalida rada** www.huir.hr redovito se ažurira i pruža sve relevantne informacije osobama s invaliditetom. Putem web stranice pružaju se informacije o redovnim aktivnostima Saveza i programskim aktivnostima. Hrvatski savez udruga invalida rada ima i **Facebook stranicu** koja predstavlja izvor informiranja i uspješan način komunikacije sa širom javnosti. Redovan rad Saveza prati i **In portal** za osobe s invaliditetom. Sudjelovanjem predstavnika Hrvatskog saveza udruga invalida rada u radijskim i televizijskim emisijama ističu se aktualnosti vezane uz osobe s invaliditetom i vrši senzibilizacija javnosti.

BLIC VIJESTI

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 33. stavka 2. Zakona o udrugama (»Narodne novine«, br. 74/14., 70/17. i 98/19.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 8. travnja 2021. donijela

UREDBU

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O KRITERIJIMA,
MJERILIMA I POSTUPCIMA FINANCIRANJA I UGOVARANJA
PROGRAMA I PROJEKATA OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO KOJE
PROVODE UDRUGE**

Članak 1.

U Uredbi o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (»Narodne novine«, broj 26/15.), u članku 4. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Iznimno od stavka 1. podstavka C) točke 2. ovoga članka, ako davatelj finansijskih sredstava sredstva dodjeljuje na temelju posebnih propisa, obveza i opseg dostave podataka za potrebe godišnjeg izvješća uredit će se sporazumom sklopljenim između davatelja finansijskih sredstava i Ureda za udruge.«.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 2.

U članku 6. stavku 3. iza podstavka 4. briše se točka i dodaje se podstavak 5. koji glasi:

» – kada je to propisano posebnim propisom.«.

Članak 3.

Iza članka 12. dodaju se naslov iznad članka i članak 12.a koji glase:

»Digitalizacija postupka

Članak 12.a

(1) Svi davatelji finansijskih sredstava obvezni su omogućiti podnošenje cjelokupne prijavne dokumentacije elektroničkim putem korištenjem elektroničkog sustava prijavljivanja ili na drugi prikladan elektronički način.

(2) Svi davatelji sredstava obvezni su omogućiti elektroničko podnošenje na pregled svih izvještaja (programske i finansijske) u odnosu na svaki potpisani ugovor, kao i elektroničko podnošenje sve propisane popratne dokazne dokumentacije i obveznih priloga.

(3) Davatelj finansijskih sredstava podnošenje cjelokupne prijave na način iz stavka 1. ovoga članka osigurava korištenjem elektroničkog sustava ili na drugi prikladan elektronički način, a u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom i pravnim propisima Europske unije.

(4) Podnositelji prijave koja se podnosi na način iz stavka 1. ovoga članka na zahtjev davatelja finansijskih sredstava su dužni istome na uvid dostaviti svu potrebnu izvornu dokumentaciju i obvezne priloge u izvorniku.«.

Članak 4.

U članku 13. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Svi propisani obrasci trebaju biti potpisani i ovjereni pečatom od strane ovlaštene osobe podnositelja zahtjeva i voditelja programa ili projekata te na zahtjev davatelja finansijskih sredstava dostavljaju se u izvorniku.«.

Članak 5.

U članku 17. iza riječi: »javnim natječajem« umjesto zareza stavlja se točka, a riječi: »a obavezno mora sadržavati datum popunjavanja i potpis voditelja programa ili projekta.« brišu se.

Članak 6.

U članku 20. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. do 5. koji glase:

»(3) Kriteriji za procjenjivanje programa ili projekata minimalno sadržavaju kriterij odnosa vrijednosti projekta u odnosu na društvenu korist.

(4) Uz obvezne kriterije davatelj sredstava može uključiti dodatne kriterije za odabir projektnih prijava.

(5) Ako davatelj finansijskih sredstava uključi i kriterije za odabir projektnih prijava iz stavka 2. ovoga članka, kriterij odnosa vrijednosti projekta u odnosu na društvenu korist mora biti obvezno zastupljen s minimalnim udjelom od 30 % ukupnog broja bodova koje se mogu dodijeliti projektnoj prijavi.«.

Članak 7.

U članku 29. iza stavka 6. dodaju se stavci 7. do 9. koji glase:

»(7) Ako povjerenstvo za ocjenjivanje, osnovano od strane davatelja finansijskih sredstava ili drugog tijela zaduženog za provedbu postupka ocjenjivanja u koje je davatelj finansijskih sredstava i/ili tijelo zaduženo za provedbu postupka ocjenjivanja imenovao zaposlenike bilo davatelja finansijskih sredstava bilo tijela zaduženog za provedbu postupka ocjenjivanja, ne završi postupak ocjenjivanja u roku od 50 dana od dana dodjele prijava za ocjenjivanje pojedinim članovima povjerenstva, davatelj finansijskih sredstava ili tijelo zaduženo za provedbu postupka ocjenjivanja kao osnivač povjerenstava obvezan je, radi ubrzanja postupka dodjele sredstava, obustaviti rad povjerenstva te za ocjenjivanje prijava angažirati kompetentne vanjske stručnjake.

(8) Davatelj finansijskih sredstava ili tijelo zaduženo za provedbu postupka ocjenjivanja kao osnivač povjerenstva obvezan je, nakon obustave rada povjerenstva propisane stavkom 7. ovoga članka, kompetentne vanjske stručnjake angažirati u roku od 14 dana.

(9) Nakon angažiranja kompetentnih vanjskih stručnjaka iz stavka 7. ovoga članka, davatelj finansijskih sredstava ili tijelo zaduženo za provedbu postupka ocjenjivanja kao osnivač povjerenstva obvezan je osigurati da angažirani stručnjaci ocjenjivanje projektnih prijedloga provedu u roku od 30 dana.«.

Članak 8.

U članku 34. iza stavka 5. dodaju se stavci 6. do 9. koji glase:

»(6) Prilikom praćenja provedbe aktivnosti i namjenskog trošenja sredstava iz javnih izvora u okviru ugovorenog programa davatelj sredstava obvezan je troškove osoblja koji se odnose na osobe koje na projektu rade dio radnog vremena ugovoriti primjenom fiksnog postotka radnog vremena, u skladu s fiksnim postotkom radnog vremena upotrijebljenog za operaciju mjesечно, bez obveze uspostave zasebnog sustava za evidentiranje radnog vremena.

(7) Ako su osobe zaposlene na projektu svaki mjesec tijekom trajanja provedbe projekta na fiksni postotak radnog vremena davatelj sredstava za iste ne provjerava niti prikuplja izvještaje o radu osoba.

(8) Za korištenje metodologije iz stavaka 6. i 7. ovoga članka prilikom objave javnog natječaja, odnosno ugovaranja projekta nužno je definirati mjerljive ishode projekta i finansijske korekcije za slučaj neispunjena mjerljivih ishoda te se ostvarenjem mjerljivog ishoda na razini projekta zaključuje kako je osoba izvršila sve projektne obveze.

(9) Mjerljive ishode i finansijske korekcije iz stavka 8. ovoga članka davatelj finansijskih sredstava će jasno utvrditi u natječajnoj dokumentaciji javnog natječaja, dok će količinu svakog pojedinog ostvarenog mjerljivog ishoda prijavitelj na natječaj točno odrediti u svojoj prijavi.«.

Članak 9.

U članku 50. iza stavka 5. dodaju se stavci 6. do 15. koji glase:

»(6) Davatelji sredstava mogu koristiti pojednostavljenu troškovnu opciju (u dalnjem tekstu: PTO), koja je utemeljena na posebnoj metodologiji obračuna troškova.

(7) Kada se odluči na korištenje PTO-a, svaki davatelj finansijskih sredstava samostalno razvija metodologiju koja uključuje finansijske okvire troškova koji mogu biti financirani iz javnih izvora ili može preuzeti iste iz Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20. 12. 2013.).

(8) Ako se za natječaje za financiranje iz javnih izvora izvan natječaja ESI fondova preuzimaju metodologije previđene Uredbom iz stavka 7. ovoga članka za financiranje kroz natječaje, davatelj sredstava iste uvrštava u natječajnu dokumentaciju bez potrebe dalnjih izračuna, razrada metodologija ili obrazloženja.

(9) Ako se davatelj sredstava iz javnih izvora odluči na korištenje PTO-a u natječajnoj dokumentaciji obvezan je navesti sadržajne mjerljive ishode i finansijske korekcije te druge dokaze provedbe projekta koje očekuje za intervencije za koja se sredstva pravdaju na temelju PTO-a.

(10) Obračunska metoda obvezno se objavljuje javno u okviru natječajne dokumentacije.

(11) Prilikom razvoja vlastite metodologije PTO-a davatelj sredstava obvezan je istu sastaviti na način da je metodologija revizorski provjerljiva ili utemeljena na povijesnim podacima davatelja sredstava.

(12) U svrhu korištenja PTO-a davatelj finansijskih sredstava može razviti metodologiju standardne veličine jediničnih troškova na razini pojedinog javnog natječaja ili javnog poziva.

(13) Ured za udruge će u svrhu korištenja PTO-a izraditi Nacionalni katalog vrijednosti standardnih veličina jediničnih troškova za pojedine vrste troškova (paušalnih iznosa) temeljem metodologije utvrđene u Uredbi iz stavka 7. ovoga članka na način koji će biti revizijski provjerljiv, utemeljen na povijesnim podacima ili relevantnom istraživanju tržišta uz poštivanje načela ekonomičnosti te će isti ažurirati svakih šest mjeseci.

(14) Nacionalni katalog vrijednosti standardnih veličina jediničnih troškova za pojedine vrste troškova iz stavka 13. ovoga članka Ured za udruge objavit će na službenim mrežnim stranicama.

INFORMACIJE

(15) Ako koristi podatke iz Nacionalnog kataloga vrijednosti standardnih veličina jediničnih troškova za pojedine vrste troškova iz stavka 13. ovoga članka, davatelj finansijskih sredstava nije obvezan primjenjivati posebnu metodologiju za izračun pojedinih troškova na razini pojedinog javnog natječaja niti izraditi dodatne izračune, metodologije ili obrazloženja.«.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 10.

Postupci dodjele finansijskih sredstava započeti prije stupanja na snagu ove Uredbe dovršit će se sukladno odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (»Narodne novine«, broj 26/15.).

Članak 11.

(1) Svi davatelji finansijskih sredstava iz javnih izvora dužni su svoje opće akte, smjernice, pravila i druge dokumente kojima se uređuje financiranje i ugovaranje programa i projekata uskladiti s odredbama ove Uredbe, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

(2) Ured za udruge izradit će Nacionalni katalog vrijednosti standardnih veličina jediničnih troškova za pojedine vrste troškova (paušalnih iznosa) iz članka 50. stavka 13. koji je dodan člankom 9. ove Uredbe, u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 12.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/21-03/14

Urbroj: 50301-04/25-21-3

Zagreb, 8. travnja 2021.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

PRAVO UDRUGE NA SUBVENCIJU PLAĆE ZA ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

Od 01. siječnja 2021. godine na snazi je novi Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine br 145/20).

Pravo na poticaje za zapošljavanje osoba s invaliditetom, uz ispunjavanje uvjeta propisanih Pravilnikom, imaju i udruge. Udruge kao poslodavcu mogu ostvariti navedeni poticaj.

U Narodnim novinama br. 66/21 objavljen je Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja, a dostupan je na poveznici https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2021_06_66_1281.html.

U Narodnim novinama br. 51/21 objavljeni su:

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vođenju evidencije i dokumentacije pružatelja socijalnih usluga, te načinu i rokovima za dostavu izvješća

INFORMACIJE

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_05_51_1036.html

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije pravnih osoba i obrtnika koji pružaju socijalne usluge

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_05_51_1038.html

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije fizičkih osoba koje profesionalno pružaju socijalne usluge

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_05_51_1035.html te

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja upisnika ustanova socijalne skrbi

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_05_51_1037.html

Pravilnici stupaju na snagu 1. travnja 2022. godine.

Pružatelji socijalnih usluga dužni su se uskladiti s uvjetima propisanim odgovarajućim Pravilnicima u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika.

U Narodnim novinama br. 34/2021 objavljen je **Zakon o dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem, koji je jednoglasno usvojen na 10. sazivu Hrvatskog sabora.** Ovim Zakonom se osiguranicima, osobama s invaliditetom omoguće staž osiguranja s povećanim trajanjem, tzv. beneficirani staž i u razdobljima osiguranja **po drugim osnovama osiguranja (osim temeljem radnog odnosa)**, kao što su obavljanja profesionalne djelatnosti, obrta, poljoprivrede, šumarstva i drugo.

Dobna granica propisana za starosnu mirovinu snižava se po jednu godinu za svih pet godina staža osiguranja, koji se za navršenih 12 mjeseci računa kao 15 mjeseci staža osiguranja. Osiguranici mogu ostvariti sniženje dobne granice za priznanje prava na starosnu mirovinu te ostvariti starosnu mirovinu ranije u odnosu na redovne uvjete propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju. Ujedno se propisuje i **obveza uplate doprinosa** za mirovinsko osiguranje za samostalne obveznike uplate doprinosa, tj. staž osiguranja računa se s povećanim trajanjem isključivo na temelju plaćenih doprinosa za mirovinsko osiguranje prema odredbama Zakona o doprinosima. U skladu objavom na stranicama Ministarstva rada, mirovinskog sustava obitelji i socijalne politike, treba istaknuti da je obveznik doprinosa i obveznik plaćanja dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem za osiguranike, osobe s invaliditetom.

Dopunom Zakona propisana je i **obveza podnošenja prijava o utvrđenom statusu osiguranika – osobe s invaliditetom za obveznike doprinosa**, u rokovima određenim Zakonom o mirovinskom osiguranju.

Zakon o dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem dostupan je na poveznici https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_04_34_714.html te vas molimo da obavijest i poveznicu proslijedite udrugama članicama.

ISKAZNICE ZA POMORSKI PRIJEVOZ OSOBA S INVALIDITETOM I DJECE S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Agenciji za obalni linijski pomorski promet od dana 17. svibnja 2021. godine možete podnijeti Zahtjev za izdavanje iskaznice za osobe s invaliditetom. Zahtjev se šalje poštom na adresu: Agencija za obalni linijski pomorski promet, PP 8, 10 002 Zagreb.

Pravo na besplatan prijevoz na državnim trajektnim linijama s obvezom javne usluge ostvaruju sljedeće kategorije korisnika:

- Osobe s invaliditetom kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje donjih ekstremiteta 80% ili više
- Hrvatski ratni vojni invalidi sa 100 % tjelesnim oštećenjem
- Osobe kojima je utvrđeno tjelesno oštećenje osjetila vida od 100%
- Gluhoslijepe osobe sa 100% tjelesnim oštećenjem
- Osobe s invaliditetom s utvrđenim III. i IV. stupnjem funkcionalnog oštećenje
- Djeca s teškoćama u razvoju s utvrđenim III. i IV. stupnjem funkcionalnog oštećenje

Besplatan prijevoz za navedene kategorije odnosi se na korisnika, pratnju i osobna vozilo. Pravo na besplatan prijevoz ostvaruju i djeca s teškoćama u razvoju s utvrđenim III. I IV. stupnjem funkcionalnog oštećenje koja imaju prebivalište na otoku te njihova pratnja.

Korisnicima će uskoro biti omogućeno podnošenje zahtjeva elektronskim putem. Elektronski će se zahtjevi podnosići putem platforme e-Građani ili putem poveznice koja će biti dostupna na mrežnim stranicama Agencije. O dostupnosti elektronske usluge Agencija će obavijestiti korisnike. Izrađena iskaznica za osobe s invaliditetom će korisniku biti dostavljena na adresu prebivališta u roku od 30 dana od dana zaprimanja kompletног zahtjeva. Provjera ostvaruje li korisnik pravo na iskaznicu za osobe s invaliditetom izvršit će se u Registru o osobama s invaliditetom koji vodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Ažurirani podaci u evidenciji Registra o osobama s invaliditetom osnovni su preduvjet za uspješnu obradu zahtjeva za izdavanje iskaznice za osobe s invaliditetom.

Iskaznicom za osobe s invaliditetom korisnici će na prodajnim mjestima brodara moći ishoditi besplatne putne karte za putovanje trajektom.

Do 01. listopada 2021. godine korisnici će svoje pravo također moći ostvariti kao i do sad, podnošenjem zahtjeva brodaru, a nakon navedenog datuma isključivo iskaznicom za osobe s invaliditetom.

Sve **informacije o pravilima izdavanja iskaznice za osobe s invaliditetom**, sadržaju Zahtjeva kao i obrasca **Zahtjeva za izdavanje** korisnici mogu naći na mrežnim stranicama Agencije pod kategorijom **Iskaznice za osobe s invaliditetom**.

NOVI OBRAZAC LIJEČNIČKE SVJEDODŽBE ZA OSTVARIVANJE POVLASTICA NA HRT PRETPLATU

Temeljem Odluke Nadzornog odbora HRT-a, pravo na oslobođanje od plaćanja pristoje u visini od 50%, ostvaruju sljedeći obveznici plaćanja mjesecne pristoje:

» punoljetne osobe oboljele od mišićne distrofije i srodnih ili srodnih neuromišićnih oboljenja
» punoljetne osobe koje su preboljele cerebralnu ili dječju paralizu s oštećenjem organa za kretanje preko 80% » punoljetne osobe s dijagnozom paraplegija, tetraplegija, hemiplegija, sc.multiplex, amputacija donjih ekstremiteta s oštećenjem organa za kretanje preko 80% — članovi udruga » punoljetne osobe sa 100% oštećenja sluha

Temeljem Odluke Nadzornog odbora HRT-a pravo na oslobođanje od pristoje u cijelosti ostvaruju sljedeći obveznici plaćanja mjesecne pristoje:
» osobe s invaliditetom I. i II. grupe (100% invaliditeta) koje primaju invalidske naknade kao ratni ili mirnodopski vojni invalidi ili invalidi policije (ne civilni)
» bolesnici koji se liječe dijalizom bubrega - gluhoslijepe osobe koje po jednom od oštećenja, gluhoća ili sljepoća imaju 100% oštećenja.

POVODOM 5. SVIBNJA – EUROPSKOG DANA NEOVISNOGA ŽIVLJENJA ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM PREDSTAVLJA JE NEOVISNO ŽIVLJENJE PREMA NAJZNAČAJNIJEM DOKUMENTU UN-A – KONVENCIJI O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

Neovisno življenje i uključenost u zajednicu

Države potpisnice ove Konvencije priznaju jednakopravno pravo svim osobama s invaliditetom na život u zajednici, s pravom izbora jednakim kao i za druge osobe, te e poduzeti učinkovite i odgovarajuće mjeru kako bi olakšale osobama s invaliditetom puno uživanje ovoga prava i punog uključenja i sudjelovanja u zajednici, uključujući i osiguranje sljedećeg:

(a) mogućnosti da osobe s invaliditetom odaberu svoje mjesto boravka, gdje i s kim će živjeti, na ravnopravnoj osnovi s drugima, te da nisu obvezne živjeti bilo kojim nametnutim načinom života;

(b) pristupa širokom rasponu usluga koje različite službe potpore pružaju osobama s invaliditetom u njihovom domu ili ustanovama za smještaj, uključujući osobnu asistenciju

Naziv zdravstvene ustanove _____

Mjesto i datum pregleda _____

LIJEČNIČKA SVJEDODŽBA ZA OSTVARIVANJA PRAVA NA POVLASTICU ILI OSLOBOĐANJE OD PLAĆANJA MJESEČNE PRISTOJE

1. Prezime (ime oca) ime _____

2. Mjesto stanovanja, ulica i kućni broj _____

3. Datum rođenja _____ OIB _____

4. Broj obveznika plaćanja pristoje (poziv na broj odobrenja s naloga za plaćanje) _____

5. Nalaz(liječnik upisuje riječima dijagnozu/vrstu bolesti i postotak invaliditeta)

Sukladno Odluci Nadzornog odbora HRT-a, pravo na oslobođanje od plaćanja pristoje u visini od 50%, ostvaruju sljedeći obveznici plaćanja mjesecne pristoje:

- Punoljetne osobe oboljele od mišićne distrofije ili srodnih neuromišićnih oboljenja
- Punoljetne osobe koje su preboljele cerebralnu ili dječju paralizu s oštećenjem organa za kretanje preko 80%
- Punoljetne osobe s dijagnozom paraplegija, tetraplegija, hemiplegija, sc.multiplex, amputacija donjih ekstremiteta, s oštećenjem organa za kretanje preko 80%
- Punoljetne osobe sa 100% oštećenjem sluha

Sukladno Odluci Nadzornog odbora HRT-a pravo na oslobođanje od plaćanja pristoje u cijelosti ostvaruju sljedeći obveznici plaćanja mjesecne pristoje:

- 100% slijepe osobe
- Osobe s invaliditetom I i II grupe (100% invaliditeta) koje primaju invalidske naknade kao ratni ili mirnodopski vojni invalidi ili invalidi policije (ne civilni)
- Bolesnici koji se liječe dijalizom bubrega
- Gluhoslijepe osobe koje po jednom od oštećenja, gluhoća ili sljepoća imaju 100% oštećenja

NAPOMENA: POD REDnim BROJem 5. LIJEČNIK JE OBAVEZAN Riječima UPISATI DIJAGNOZU BOLESTI

Potpis liječnika specijaliste

(potpis - žig)

**5. svibanj -
Europski dan
neovisnog življenja**

potrebnu za potporu življenju i za uključenje u zajednicu, kao i za sprečavanje izolacije ili segregacije iz zajednice;(c) ravnopravnog pristupa osoba s invaliditetom uslugama, objektima i prostorima, namijenjenima općoj populaciji, te njihove primjerenosti potrebama osoba s invaliditetom.

Neovisno življenje

Neovisno življenje/neovisni život znači da se svim pojedincima s invaliditetom pružaju sva potrebna sredstva kako bi im se omogućilo da imaju izbor i vrše kontrolu nad svojim životom i donose sve odluke o svojem životu. Osobna autonomija i samoodređenje od temeljne su važnosti za neovisno življenje, uključujući pristup prijevozu, informacijama, komunikaciji i osobnoj asistenciji, mjesto boravišta, dnevnu rutinu, navike, dostojanstveni rad, osobne odnose, odjeću, prehranu, higijenu i zdravstvenu skrb, vjerske aktivnosti, kulturne aktivnosti te seksualna i reproduktivna prava. Ove su aktivnosti povezane s razvojem identiteta i osobnosti: gdje živimo i s kime, što jedemo, volimo li dugo spavati ili kasno lijegati, biti unutra ili na otvorenom, imati stolnjak i svijeće na stolu, imati kućne ljubimce ili slušati glazbu. Ovakve radnje i odluke čine nas onim što jesmo. Neovisno življenje ključni je dio autonomije i slobode pojedinca i ne znači nužno da osoba živi sama. Također se ne bi trebalo tumačiti samo kao sposobnost samostalnog obavljanja dnevnih aktivnosti. Treba se smatrati slobodom na izbor i kontrolu, u skladu s poštovanjem urođenog dostojanstva i osobne autonomije, kako je utvrđeno člankom 3. točkom (a) Konvencije. Neovisnost kao oblik osobne autonomije znači da osobi s invaliditetom nije uskraćena mogućnost izbora i kontrole u pogledu vlastitog stila života i dnevnih aktivnosti.

Uključenost u zajednicu

Pravo na uključenost u zajednicu odnosi se na načelo punog i učinkovitog sudjelovanja i uključivanja u društvo, kako je, među ostalim, utvrđeno u članku 3. točki (c) Konvencije. Obuhvaća uživanje u društvenom životu i pristup svim uslugama koje se nude javnosti te uslugama potpore koje se nude osobama s invaliditetom kako bi im se omogućila potpuna uključenost i sudjelovanje u svim oblicima društvenog života. Te se usluge među ostalim mogu odnositi na stanovanje, prijevoz, kupovanje, obrazovanje, zapošljavanje, rekreacijske aktivnosti i sve ostale objekte i usluge koje se nude javnosti, uključujući društvene mreže. Pravo također obuhvaća pristup svim mjerama i događanjima u političkom i kulturnom životu u zajednici, među ostalim, javnim sastancima, sportskim događanjima, kulturnim i vjerskim festivalima i svim ostalim aktivnostima u kojima želi sudjelovati osoba s invaliditetom.

Uređenje neovisnog življenja

Neovisno življenje i uključenost u zajednicu odnose se na okruženja izvan rezidencijalnih ustanova svih vrsta. Nije riječ „samo” o življenju u određenoj zgradi ili okruženju; ponajprije je riječ o očuvanju osobnog izbora i autonomije uslijed nametanja određenog načina života i stanovanja. Velike ustanove s više od sto štićenika i manji domovi s pet do osam pojedinaca, pa čak ni pojedinačni domovi ne mogu se nazivati uređenjima neovisnog življenja ako imaju neke druge elemente koji odgovaraju definiciji ustanova ili institucionalizacije. Iako se institucionalizirani oblici skrbi mogu razlikovati s obzirom na veličinu, naziv i način na koja su organizirana, postoje određeni određujući elementi, kao što su obvezno dijeljenje asistenata s drugim osobama i nepostojanje ili ograničeni utjecaj na to od koga se mora prihvati pomoći; izolacija i segregacija od neovisnog življenja u zajednici; manjak kontrole nad svakodnevnim odlukama; manjak izbora kod odluke s kim će se živjeti; krutost rutine

neovisno o osobnoj volji i preferencijama; istovjetne aktivnosti na istom mjestu za skupine osoba pod autoritetom određene osobe; paternalistički pristup pružanju usluga; nadzor nad uređenjem življenja; te često također nerazmjer osoba s invaliditetom koje zajedno žive u istom okruženju. Institucionalna okruženja također mogu pružati osobama s invaliditetom određeni stupanj izbora i kontrole; međutim, ovi su izbori ograničeni na određena područja života i ne mijenjaju segregacijsku narav ustanova.

Prema tome, za politike deinstitucionalizacije zahtijeva se provedba strukturnih reformi koje nadilaze zatvaranje ustanova. Veliki ili mali domovi osobito su opasni za djecu, za koju ne postoji zamjena za potrebu za odrastanjem u obitelji. Ustanove „nalik obitelji” i dalje su ustanove i ne zamjenjuju skrb koju pruža obitelj.

Osobna asistencija

Osobna asistencija odnosi se na ljudsku potporu usmjerenu na osobu „korisnika” i koja je dostupna osobi s invaliditetom i alat je za neovisno življenje. Iako se načini pružanja osobne asistencije mogu razlikovati, postoje određeni elementi koji je razlikuju od ostalih oblika osobne asistencije, kako slijedi:

- I. Sredstva za financiranje osobnog asistenta moraju se dodjeljivati na temelju personaliziranih kriterija i moraju se uzeti u obzir norme ljudskih prava za dostojanstveno zapošljavanje. Sredstva za financiranje dodjeljuje se osobi s invaliditetom u svrhu plaćanja potrebne asistencije i ona upravlja sredstvima. Temelji se na procjeni pojedinačnih potreba i na životnim okolnostima pojedinca. Individualizirane usluge ne smiju dovesti do smanjenog proračuna i/ili većeg osobnog plaćanja;
- II. Uslugu mora kontrolirati osoba s invaliditetom, što znači da može ugovoriti pružanje usluge s različitim pružateljima usluga ili djelovati kao poslodavac. Osobe s invaliditetom imaju mogućnost prilagodbe svoje usluge, odnosno, osmislići uslugu i odlučiti od koga, kako, kada, gdje i na koji se način usluga pruža te davanja uputa i usmjeravanja pružatelja usluga;
- III. Osobna asistencija predstavlja odnos jedan-na-jedan. Osobne asistente mora angažirati, obučiti i nadzirati osoba kojoj je dodijeljena osobna asistencija. Osobni asistenti ne bi se trebali „dijeliti” bez potpune i slobodne privole osobe kojoj je dodijeljena osobna asistencija. Dijeljenje usluga osobnih asistenata može ograničiti i onemogućiti spontano sudjelovanje u zajednici koje se temelji na samoodređenju;
- IV. Vlastito upravljanje pružanja usluge. Osobe s invaliditetom koje zahtijevaju osobnu asistenciju mogu slobodno birati stupanj osobne kontrole nad pružanjem usluga u skladu sa svojim okolnostima i preferencijama. Čak iako su odgovornosti poslodavca ugovorene s vanjskim pružateljem, osoba s invaliditetom uvijek će ostati u središtu odluka koje se odnose na pomoć, bit će osoba kojoj se upućuju upiti i čije se osobne preferencije moraju poštovati. Kontrola nad osobnom asistencijom može se provoditi putem donošenja odluka uz stručnu potporu.

Izvor: Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske

NACIONALNA ZAKLADA NASTAVLJA S BESPLATNIM RADIONICAMA ZA POTENCIJALNE PRIJAVITELJE NA ESF I JAVNE POZIVE

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i u 2021. godini nastavlja s održavanjem niza radionica namijenjenih udrugama i drugim potencijalnim prijaviteljima na pozive za dodjelu bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda i javnih izvora kako bi se osnažili organizacijski i stručni kapaciteti svih potencijalnih prijavitelja. Radionice se održavaju u sklopu Programa podrške i provedbe programa EU i Programa regionalnog razvoja te u suradnji s regionalnim suradnjim organizacijama (udruga Smart, DKOLEKTIV, ACT grupa, Centar za civilne inicijative, udruga MI). Radionice su otvorene za sve organizacije koje trebaju podršku u razvoju učinkovitog modela unutarnjeg upravljanja do područja razvoja vlastitih kompetencija: od upravljanja projektnim ciklusom, procjenom potreba u lokalnoj zajednici, osiguravanjem kvalitetne provedbe projekata, menadžmentom volontera te brojnim drugim povezanim temama. **Teme radionica:**

- » Gospodarske djelatnosti i povezana poduzeća;
- » Upravljanje projektnim ciklusom i procjena potreba u lokalnoj zajednici;
- » Upravljanje volonterima;
- » Sustav kvalitete u organizacijama civilnoga društva s primjerima učinkovitih modela upravljanja
- » Osiguranje kvalitetne provedbe projekata financiranih iz javnih izvora;
- » Inovativni modeli prikupljanja sredstava za djelovanje organizacija civilnoga društva;
- » Modeli zagovaranja za pozitivne promjene u lokalnim zajednicama;
- » Modeli uključivanja građana u rad organizacija civilnoga društva;
- » Kako izraditi strateški i operativni plan organizacije civilnoga društva;
- » Razvoj društvenog kapitala u lokalnoj zajednici te modeli partnerstva/suradnje organizacija civilnog društva u zajednici;

Jednodnevne ili dvodnevne radionice održavat će se od veljače do prosinca 2021. godine. Datum i vrijeme održavanja radionica te prijavni obrasci za sudjelovanje bit će za svaku radionicu zasebno objavljeni na ESF platformi esf.platforma.civilnodrustvo.hr i portalu [Civilno društvo](#) te vam savjetujemo da ih tamo pratite. Zbog epidemiološkim mjerama vezanima uz pandemiju koronavirusa, sve radionice do daljnega će biti održane u obliku Webinara (na daljinu).

PRIRUČNIK "COVID-19: PRUŽANJE PODRŠKE I BRIGA ZA DOBROBIT VOLONTERA"

Hrvatski Crveni križ objavio je na svojoj web stranici dana 12. listopada 2020. godine priručnik u pdf-formatu pod naslovom "**COVID-19: Pružanje podrške i briga za dobrotu volontera**". Originalni tekst pripremio je Španjolski Crveni križ u svrhu pružanja podrške volonterima uključenima u odgovor na pandemiju koronavirusa (SARS-CoV-2). Hrvatski Nacionalni odbor za razvoj volonterstva i Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike preporučuju taj priručnik volonterima i svima ostalima koji volontiraju u ovom vremenu.

**VLADA RH DONIJELO ODLUKU O POKRETANJU POSTUPKA IZRADE
NACIONALNOG PLANA STVARANJA POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ
CIVILNOGA DRUŠTVA OD 2021. DO 2027.**

Vlada Republike Hrvatske na 42. sjednici održanoj 04. veljače 2021. godine donijela je Odluku o pokretanju postupka izrade Nacionalnog plana stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2021. do 2027.

Ovom Odlukom zadužuje se Ured za udruge da izradi Nacionalni plan stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2021. do 2027. Naime, Uredbom o Uredu za udruge (NN 34/12 i 63/19) propisan je djelokrug rada Ureda za udruge koji obuhvaća i izradu, sustavno praćenje, analizu i ocjenu provedbe strateških programa za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva te pripremu i provedbu mjera ostalih strateških dokumenata koji obuhvaćaju aktivnosti suradnje s udrugama. Nacionalni plan stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva strateški je dokument kojim se izražava politika Vlade Republike Hrvatske, odnosno ciljevi koji se žele ostvariti u području normativnog, finansijskog i institucionalnog okruženja za razvoj civilnoga društva te potpore djelovanju organizacija civilnoga društva kao važnih čimbenika društveno-ekonomskog razvoja Republike Hrvatske, ali i oblikovanja i provedbe EU i međunarodnih politika.

JAČE OD POTRESA - SOLIDARNO SA ŽENAMA BANOVINE

Hrvatski savez udruga invalida rada i ove se godine uključio u Kampanju Milijarda ustaje/One Billion Rising Solidarity u suradnji s ostalim udrugama koje djeluju u cilju promicanja ženskih ljudskih prava.

Ove godine Kampanja Milijarda ustaje/One Billion Rising Solidarity posvećena je ženama s područja Banovine koje

su preživjele razoran potres čije posljedice su ostavile trag na njihovim životima – izgubile su domove, poslove, domaće životinje, vrtove, a odbor inicijative Milijarda ustaje odlučio je biti s njima dana 14. veljače, na Valentinovo, od 12.00 do 14.00 sati u parku u Glini. Prethodno su se u Zagrebu na Zrinjevcu (kod paviljona) 13. veljače 2021. godine od 11.00 do sati 13.00 skupljali poklon-paketi za žene kao znak podrške. Hrvatski savez udruga invalida rada pripremio je svoje poklon paketiće.

USLUGA IZDAVANJA POTVRDA ZA OSOBE S INVALIDITETOM PUTEM SUSTAVA e - GRAĐANI

Osobe s invaliditetom od sada imaju mogućnost putem sustava e-Građani i e-usluge Potvrde iz registra za osobe s invaliditetom zatražiti nekoliko različitih elektroničkih potvrda. Potvrde se izdaju ovisno o svrsi zahtjeva te predstavljaju dokaz o aktualnom statusu osobe u Registru osoba s invaliditetom. Usluzi se može pristupiti preko portala e-Građani. Ovo je usluga značajne razine sigurnosti (3) i možete joj pristupiti vjerodajnicama značajne i visoke razine sigurnosti (3 i 4). Dostupne su sljedeće elektroničke potvrde:

- *Potvrda u svrhu zapošljavanja* – izdaje se u svrhu zapošljavanja kao dokaz o zadovoljavanju odredbi Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom.
- *Potvrda u svrhu subvencioniranja kredita* – izdaje se u svrhu subvencioniranja kredita kao dokaz o visini oštećenja organizma sukladno Zakonu o subvencioniranju stambenih kredita.
- *Potvrda o upisu u Registar* - izdaje se u opće svrhe kao dokaz da je osoba upisana u Registar osoba s invaliditetom.

Za korištenje elektroničkih usluga u sustavu e-Građani potrebno je posjedovati jednu od vjerodajnica (sredstvo prijave u sustav). Pritom je minimalna razina sigurnosti pri autentifikaciji korisnika za uslugu izdavanja potvrda za osobe s invaliditetom 3. razine (vjerodajnice – elektronička osobna iskaznica, token i različiti certifikati). U slučaju nemogućnosti pristupa sustavu e-Građani, usluga se i dalje može zatražiti kontaktirajući Odjel za zaštitu zdravlja vulnerabilnih skupina Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (Registar o osobama s invaliditetom).

PROŠIRENA SJEDNICA

PREDSJEDNIŠTVA I

NADZORNOG ODBORA

HSUIR-a

Temeljem članka 28. i 29. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada, 25. veljače 2021. godine, održana je III. sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora.

INFORMACIJE

Na sjednici Nadzornog odbora Hrvatskog saveza udruga invalida rada pregledano je cjelokupno Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2020. godinu. Nadzornom odboru dano je na uvid cjelokupno poslovanje HSUIR-a.

Nadzorni odbor utvrdio je sljedeće:

- » knjigovodstvo Saveza vodi se po kontnom planu i propisima za neprofitne organizacije
- » sva dokumentacija uredno se vodi sukladno zakonskim propisima
- » HSUIR uredno dostavlja nadležnim institucijama svu potrebnu dokumentaciju o izvršavanju programa/projekata.

Nakon Nadzornog odbora održana je proširena sjednica Predsjedništva HSUIR-a. Predsjedništvo je jednoglasno usvojilo Izvješće o radu HSUIR-a za 2020. godinu. Na sjednici Predsjedništva podnesen je prijedlog za kampanju „Tjedan dana s invalidima rada“ te Nacrt Strategije Hrvatskog saveza udruga invalida rada 2021. - 2025.

IZMJENA PRAVILNIKA O UVJETIMA OSTVARIVANJA PRAVA NA BOLNIČKO LIJEĆENJE

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje uvrstio je prijedlog udruga i saveza osoba s invaliditetom i Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom vezano za osiguravanje pratnje osobama s invaliditetom starijima od 18 godina prilikom medicinske rehabilitacije. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog

zdravstvenog osiguranja za bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i fizikalnom terapijom u kući od sad omogućuje: „Kada je u provođenju rehabilitacije osigurane osobe starije od 18 godina života zbog nužnosti pružanja pomoći koja nije obuhvaćena programom provođenja rehabilitacije (aspiracija dišnog sustava, hranjenje, samostalno obavljanje fizioloških potreba) potrebna prisutnost druge osobe, liječničko povjerenstvo Zavoda iznimno može odobriti boravak uz osiguranu osobu u specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju osiguranoj osobi – jednom od roditelja, skrbniku ili drugoj osobi koja može pružiti pomoći koja nije obuhvaćena programom rehabilitacije“.

NA 48. SJEDNICI VLADE RH PRIHVĀĆEN NACRT KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O STAŽU OSIGURANIKA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na 48. sjednici Vlade Republike Hrvatske, 11. ožujka 2021. godine, prihvaćen je Nacrt konačnog prijedloga zakona o dopunama Zakona

INFORMACIJE

o stažu osiguranja s povećanim trajanjem. Konačnim prijedlogom Zakona, osiguranicima – osobama s invaliditetom oboljelih od izuzetno teških bolesti, omogućuje se staž osiguranja s povećanim trajanjem, tzv. beneficirani staž. Staž osiguranja s povećanim trajanjem omogućuje se u razdobljima zaposlenja i radnog odnosa, ali i u razdobljima osiguranja i po drugim osnovama osiguranja, kao što su obavljanja profesionalne djelatnosti, obrta, poljoprivrede, šumarstva i drugo. „Prihvaćanjem Konačnog prijedloga zakona osigurat će se dodatna zaštita ove izuzetno osjetljive kategorije osiguranika, kao i njihovo aktivnije uključivanje u radno okruženje kroz različite oblike rada, s ciljem poticanja njihovog samozapošljavanja, veće socijalne uključenosti i radne aktivacije“, naglasio je ministar Josip Aladrović. Osiguranici – osobe s invaliditetom moći će ostvariti sniženje dobne granice za priznanje prava na starosnu mirovinu, odnosno moći će ostvariti starosnu mirovinu ranije u odnosu na redovne uvjete propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju. Dobna granica propisana za starosnu mirovinu snižavat će se po jednu godinu za svih pet godina staža osiguranja, koji se za efektivno navršenih 12 mjeseci računa kao 15 mjeseci staža osiguranja. Također, propisuje se i obveza uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje za samostalne obveznike uplate doprinosa, odnosno staž osiguranja računa se s povećanim trajanjem isključivo na temelju plaćenih doprinosa za mirovinsko osiguranje prema odredbama Zakona o doprinosima. Pri tome treba istaknuti, da je obveznik doprinosa i obveznik plaćanja dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem za osiguranike - osobe s invaliditetom. Propisuje se obveza podnošenja prijava o utvrđenom statusu osiguranika – osobe s invaliditetom za obveznike doprinosa, u rokovima određenim Zakonom o mirovinskom osiguranju.

ODRŽANI INFO DANI 2021.

Dvanaestu godinu za redom zainteresiranim organizacijama civilnog društva predstavljeni su natječaji koje će ministerstva, Vladini uredi i druge javne institucije raspisivati u 2021. godini za financiranje projekata i programa iz sredstava Državnog proračuna RH i fondova EU. Ured za udruge, u suradnji s tijelima državne uprave - davateljima finansijskih sredstava iz javnih izvora, organizirao je Info dane o natječajima za financiranje projekata i programa organizacija civilnoga društva iz sredstava Državnog proračuna RH i fondova EU u 2021. godini. Zbog specifičnosti situacije, Info dani održani su online te ovim putem zahvaljujemo svim predavačima koji su bili u volji i mogućnosti održati virtualnu varijantu predavanja. Tijekom čitavog događanja bio je omogućen on line prijenos kako bi se omogućilo informiranje i aktivno sudjelovanje što većeg broja zainteresiranih prijavitelja iz cijele Hrvatske. On line prijenos Info dana proveden je putem poveznice <https://www.youtube.com/watch?v=WvGTYojDVOI> Ureda za Udruge, gdje možete pogledati i snimke s oba dana održavanja Info dana. Interes za Info dane i ove je godine bio velik, što se vidi iz broja pregleda YouTube kanala i pristiglih upita javnosti. Ovim putem zahvaljujemo svim zainteresiranim koji su nas pratili i ujedno se ispričavamo ako je u par navrata bilo tehničkih problema s prijenosom Info dana.

AKCIJSKI PLAN EUROPSKOG STUPA SOCIJALNIH PRAVA

trebalo bi biti barem 15 milijuna osoba manje.

Komisija je načela Europskog stupa socijalnih prava već počela pretvarati u zbilju predlažući inicijative kao što su potpora zapošljavanju mladih i primjerene minimalne plaće u 2020. godini, a početkom ožujka 2021. objavila je i Preporuku o učinkovitoj aktivnoj potpori zapošljavanju nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (EASE), čija je svrha poduprijeti oporavak koji podrazumijeva velik broj radnih mesta.

S obzirom na to da su države članice EU odgovorne za politike zapošljavanja i socijalne politike, a time i za većinu alata za provedbu Europskog stupa socijalnih prava, Komisija poziva države članice, uključujući regionalne i lokalne vlasti, socijalne partnere, civilno društvo i druge relevantne aktere, da udruže svoje snage te da organiziraju mehanizam koordinacije kako bi osigurale angažman svih relevantnih dionika na nacionalnoj razini u provedbi stupa. Komisija poziva Europsko vijeće da podrži utvrđena tri cilja, a države članice da utvrde vlastite nacionalne ciljeve za provedbu Europskog stupa socijalnih prava. Komisija će pratiti napredak kroz Europski semestar, EU okvir za koordinaciju socijalnih i ekonomskih politika u cijeloj Europskoj uniji. Novi zamah u području socijalnih prava nadovezuje se na poticaj dobiven ambicioznim dugoročnim proračunom EU u vrijednosti od 1,8 bilijuna eura i instrumentom za oporavak NextGenerationEU. Iz njih će se državama članicama omogućiti financiranje sredstvima EU da bi se poduprla jaka socijalna Europa. To uključuje potporu iz Mechanizma za oporavak i otpornost kako bi se financirali uskladjeni paketi reformi i ulaganja usmjereni na aspekte tržišta rada, vještina i socijalnih pitanja

Europska komisija je dana 04. ožujka 2021. godine objavila Akcijski plan Europskog stupa socijalnih prava, koji sadrži konkretnе mjere za daljnju provedbu načela tog stupa u sklopu zajedničkih nastojanja država članica i Europske unije uz aktivno sudjelovanje socijalnih partnera i civilnoga društva, a također sadrži i glavne ciljeve koje bi EU trebala ostvariti u području zapošljavanja, vještina i socijalne zaštite do 2030. godine čime otvara put pravednom, uključivom i otpornom socioekonomskom oporavku.

Akcijskim planom utvrđuju se tri glavna cilja koja EU treba ostvariti do 2030. godine:

- zaposleno bi trebalo biti barem 78% osoba u dobi od 20 do 64 godine
- barem 60% svih odraslih osoba trebalo bi pohađati neki oblik osposobljavanja svake godine
- u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti

INFORMACIJE

utvrđene u preporukama za pojedine zemlje u okviru europskog semestra. Portugalsko predsjedništvo Vijeća EU u svibnju 2021. godine u Portu organizirat će sastanak na vrhu posvećen socijalnim pitanjima. Glavna tema bit će kako ojačati socijalnu dimenziju Europe i tako uspješno ostvariti pravedan, uključiv i otporan oporavak te zelenu i digitalnu tranziciju. To će ujedno biti prilika da se na najvišoj političkoj razini potvrdi posvećenost provedbi socijalnog stupa. Akcijski plan Europskog stupa socijalnih prava Komisije je doprinos tom sastanku.

EUROPSKA KOMISIJA DONIJELA JE STRATEGIJU O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM ZA RAZDOBLJE 2021. - 2030.

U ožujku 2021. godine Europska komisija donijela je Strategiju o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. Strategija se nadovezuje na postignuća prethodne Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010.–2020. koja je utrla put Evropi bez prepreka i osnaživanju osoba s invaliditetom kako bi mogle uživati prava koja im pripadaju i u potpunosti sudjelovati u društvu i gospodarstvu. Unatoč napretku ostvarenom u prošlom desetljeću, osobe s invaliditetom i dalje se suočavaju sa znatnim preprekama i izložene su većem riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Cilj strategije je osigurati da sve osobe s invaliditetom u Evropi, bez obzira na spol, rasno ili etničko podrijetlo, vjeru ili uvjerenje, dob ili spolnu orijentaciju

- » uživaju svoja ljudska prava,
- » imaju jednake mogućnosti i jednak pristup sudjelovanju u društvu i gospodarstvu,
- » mogu odlučivati o tome gdje, kako i s kim žele živjeti,
- » mogu se slobodno kretati EU-om bez obzira na to koje su im potrebe za potporom,
- » nisu više izložene diskriminaciji.

U novoj i poboljšanoj strategiji uzima se u obzir raznolikost invaliditeta koja obuhvaća dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja (u skladu s člankom 1. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom), koja su često nevidljiva.

Nastroji se riješiti pitanje višestrukog nepovoljnog položaja žena, djece, starijih osoba, izbjeglica s invaliditetom i osoba sa socioekonomskim poteškoćama te se promiče

INFORMACIJE

intersektionalna perspektiva u skladu s Programom održivog razvoja do 2030. Ujedinjenih naroda i ciljevima održivog razvoja.

Stoga nova strategija sadržava ambiciozan skup mjera i vodećih inicijativa u različitim područjima i s nizom prioriteta, kao što su

- pristupačnost: mogućnost slobodnog kretanja i boravka, ali i sudjelovanja u demokratskom procesu,
- zadovoljavajuća kvaliteta života i samostalan život uz posebnu usmjerenost na proces deinstitucionalizacije, socijalnu zaštitu i nediskriminaciju na radnome mjestu,
- ravnopravno sudjelovanje putem učinkovite zaštite osoba s invaliditetom od svih oblika diskriminacije i nasilja, pružanjem jednakih prilika i omogućivanjem pristupa pravosuđu, obrazovanju, kulturi, sportu i turizmu, uz jednak pristup svim zdravstvenim uslugama,
- uloga EU-a da bude uzor drugima,
- namjera EU-a da provede tu strategiju,
- promicanje prava osoba s invaliditetom u svijetu.

Komisija će podržati države članice u oblikovanju njihovih nacionalnih strategija i akcijskih planova za daljnju provedbu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i zakonodavstva EU-a u tom području.

Europska komisija poziva države članice da doprinesu toj novoj i poboljšanoj strategiji koja će poslužiti kao okvir za djelovanje EU-a i za provedbu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom.

JEDNOGLASNO IZGLASAN ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O STAŽU S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na 10. sazivu Hrvatskog sabora jednoglasno je izglasан Zakon o dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem. Ovim Zakonom se osiguranicima, osobama s invaliditetom, oboljelih od izuzetno teških bolesti, omogućuje staž osiguranja s povećanim trajanjem, tzv. beneficirani staž. Staž osiguranja s povećanim trajanjem omogućuje se u razdobljima zaposlenja i radnog odnosa, ali i u razdobljima osiguranja i po drugim osnovama osiguranja, kao što su obavljanja profesionalne djelatnosti, obrta, poljoprivrede, šumarstva i drugo. Dobna granica propisana za starosnu mirovinu snižava se po jednu godinu za svih pet godina staža osiguranja, koji se za navršenih 12 mjeseci računa kao 15 mjeseci staža osiguranja. Osiguranici mogu ostvariti sniženje dobne granice za priznanje prava na starosnu mirovinu te ostvariti starosnu mirovinu ranije u odnosu na redovne uvjete propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju. Ujedno se propisuje i obveza uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje za samostalne obveznike uplate doprinosa, tj. staž osiguranja računa se s povećanim trajanjem isključivo na temelju plaćenih

INFORMACIJE

doprinosa za mirovinsko osiguranje prema odredbama Zakona o doprinosima, a pri tome treba istaknuti da je obveznik doprinos i obveznik plaćanja dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem za osiguranike, osobe s invaliditetom. Također se propisuje obveza podnošenja prijava o utvrđenom statusu osiguranika – osobe s invaliditetom za obveznike doprinos, u rokovima određenim Zakonom o mirovinskom osiguranju.

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA "SNAGA ŽIVOTA"

Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je 31. izložbu radova pod nazivom „Snaga života“ autorice Branke Pažur, a izložbu možete pogledati virtualno na web i Facebook stranici Saveza. Izloženi radovi su fotografije predsjednice Udruge invalida rada grada Siska, gospođe Branke Pažur. Na fotografijama prevladavaju motivi prirode, prvenstveno cvijeća u doba proljeća. Fotografijama autorica ističe svu ljepotu proljeća i života koji se iznova rađa svake godine njegovim dolaskom. Unatoč svim nedaćama i problemima s kojima se susrećemo u svakodnevnom životu ako zastanemo na trenutak i zagledamo se u taj krhki, a prekrasni cvijet, možemo osjetiti ljepotu i snagu života te na trenutak zaboraviti sve ono što nas tiši. Želimo Vam da uživate u još jednoj izložbi radova nastaloj u sklopu programa "Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življjenje osoba s invaliditetom" kojeg finansijski podupire Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

ODRŽANA I. SJEDNICA POVJERENSTVA VLADE RH ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Dana 29. ožujka 2021. godine održana je prva sjednica Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom. Na sjednici se razgovaralo o Nacrtu prijedloga Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021.

do 2027. godine i Akcijskog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2023. godine te se predstavila Europska strategija za prava osoba s invaliditetom 2021. – 2030. i Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava. Izlagači su članove obavijestili o nastavku izrade Nacrtu prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku i Zakona o osobnoj asistenciji.

INFORMACIJE

Također, razgovaralo se o preuzimanju korisnika s poremećajem iz autističnog spektra starijih od 21 godine iz Centra za autizam Rijeka i Split te se format jednostavan za čitanje (easy to read) predstavio kao neophodni komunikacijski alat za osobe s intelektualnim teškoćama u čitanju i razumijevanju teksta. Ravnatelj Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Ante Lončar članovima je odgovarao na pitanja vezana uz probleme u osiguravanju usluga osobne asistencije. Sjednici Povjerenstva priključila se i saborska zastupnica Ljubica Lukačić koja se osvrnula na probleme s kojima se susreću osobe s invaliditetom korištenjem usluga osobne asistencije naglasivši potrebu žurnog rješavanja problema na terenu. Također, informirala je članove Povjerenstva o donošenju Zakona o dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem. Na kraju sjednice Povjerenstva dogovoren je održavanje tematske sjednice na temu potvrde o invaliditetu kako bi svi dionici imali priliku iznijeti svoje prijedloge i stavove. Na sjednici Povjerenstva ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovao je Leke Sokolaj, izvršni direktor.

UPUTE O NAČINU GLASOVANJA

BIRAČA S INVALIDITETOM

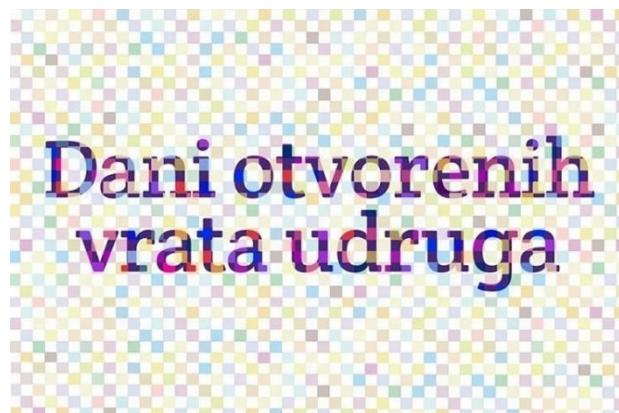
U Narodnim novinama br. 39/21 objavljene su Obvezatne upute L V o načinu glasovanja birača s invaliditetom, nepismenih birača te birača koji nisu u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto. **DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO REPUBLIKE HRVATSKE** Na osnovi članka 48. Zakona o lokalnim izborima (»Narodne novine«, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20 i 37/21, dalje: Zakon), Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo) na sjednici održanoj 14. travnja 2021. donijelo je **OBVEZATNE UPUTE BROJ L V O NAČINU GLASOVANJA BIRAČA S INVALIDITETOM, NEPISMENIH BIRAČA TE BIRAČA KOJI NISU U MOGUĆNOSTI PRISTUPITI NA BIRAČKO MJESTO.**

Više informacija na www.huir.hr

URED ZA UDRUGE NAJAVIO DANE

OTVORENIH VRATA UDRUGA 2021.

Dani otvorenih vrata udruga održat će se od 10. do 12. lipnja 2021. godine. Organiziranjem ove tradicionalne manifestacije Ured za udruge želi povećati vidljivost djelovanja udruga, posebno onih koje provode programe i projekte od interesa za opće dobro financirane iz javnih izvora, te poboljšati percepciju udruga u javnosti. Detaljnije informacije o manifestaciji Dani otvorenih vrata udruga bit će objavljene u narednom razdoblju na mrežnoj stranici Ureda za udruge.

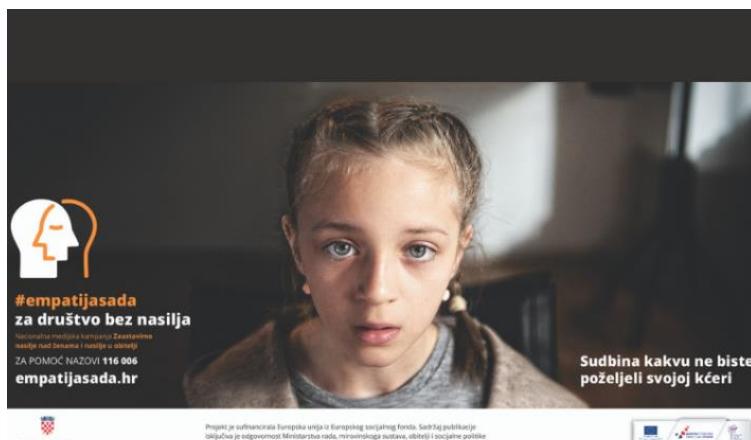

DIGITALNE COVID POTVRDE ZA GRAĐANE

Počelo je izdavanje digitalnih COVID potvrda građanima Hrvatske koji su se cijepili, negativno su testirani ili su po pozitivnom testu preboljeli COVID-19. EU digitalnu COVID potvrdu izdaje Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske. Potvrdu možete zatražiti online putem portala e-Građani ili fizički u podružnicama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. HZZO potvrde izdaje u papirnatom obliku. Neovisno o verziji, potvrda će sadržavati QR kod s osnovnim informacijama te digitalni pečat kojima se osigurava vjerodostojnost potvrde.

Potvrdu Sustavu za izdavanje EU digitalnih COVID potvrda možete pristupiti preko internet stranica www.eudigitalnacovidpotvrda.hr putem poveznice **ZATRAŽI POTVRDU** na vrhu Internet stranice. Također, sustavu možete pristupiti direktno putem stranica e-Građani odabirom područja ZDRAVLJE iz kataloga usluga. U ovom području odaberite e-Uslugu EU digitalna COVID potvrda te pratite korake prijave. Potvrdu koju preuzmete putem portala e-Građani možete spremiti na računalo, isprintati ili poslati putem elektroničke pošte na svoju e-mail adresu.

#EMPATIJASADA - ZA

NASILJE NEMA

OPRAVDANJE

Glavni ciljevi kampanje pod sloganom „#empatijasada - Za društvo bez nasilja“ su senzibilizacija javnosti o štetnosti i neprihvatljivosti nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, važnosti prevencije nasilja,

obveza prijavljivanja nasilja te promocija **besplatne 24-satne telefonske linije 116 006** kao dio sustava prevencije od nasilja i zaštite žrtve. Nacionalna medijska kampanja odvijat će kroz iduća 24 mjeseca, a intenzivno tijekom lipnja, rujna i studenog, s ciljem educiranja javnosti, ali i žrtava, o važnosti prijave nasilja.

Kampanja je dio EU projekta kojeg provodi Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u partnerstvu s Ministarstvom pravosuđa i uprave i Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima, a financirana je kroz bespovratna sredstava Europskog socijalnog fonda u okviru provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali za razdoblje 2014.-2020.“

Stručnjaci upozoravaju da je pandemija, koja je u društvo unijela nesigurnost i brojne izazove

INFORMACIJE

za reorganizaciju društva, dodatno negativno utjecala na porast nasilja u obitelji diljem svijeta. U 85 posto slučajeva, žrtve su žene, a mjere ograničenog kretanja žrtve su dodatno doveli do toga da je dio njih bio u nemogućnost uopće prijaviti nasilje niti se udaljiti od zlostavljača.

STRUČNI SAVJET PRAVOBRANITELJICE ZA OSOBE S INVALIDITETOM ODRŽAO JE 27. SVIBNJA 2021. GODINE SVOJ V. SASTANAK

Sastanak je zbog još uvijek nepovoljne epidemiološke situacije održan u virtualnom okruženju. Tijekom sastanka članovi Stručnog savjeta su razgovarali o važnim i aktualnim temama za osobe s invaliditetom, djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji. Kao dio posebne teme razmatrana su rješenja predložena prijedlogom novog Pravilnika o uporabi parkirališne karte za osobe s invaliditetom (koji bi trebao zamijeniti važeći Pravilnik o znaku pristupačnosti) kojeg je nadležno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture uputilo u postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnosti putem platforme e-Savjetovanje. Pravobraniteljica je članovima Stručnog savjeta najavila kako se početkom srpnja ove godine očekuje otvorenje i početak rada Područnog ureda pravobranitelja za osobe s invaliditetom u Rijeci. Zbog nemogućnosti rada IV. saziva Stručnog savjeta u skladu s predviđenim planom aktivnosti, što je uzrokovano okolnostima pandemije tijekom 2020. godine, odlukom pravobraniteljice svim članicama i članovima, kao i njihovim zamjenama, trajanje mandata je produženo do 31. prosinca 2021. godine. Hrvatski savez udruga invalida sudjelovao je na sastanku.

KONFERENCIJA ZA VODITELJE UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM

U organizaciji Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida 31. svibnja 2021. godine u Zagrebu je održana konferencija na temu „Socijalizacija, edukacija i rekreacija osoba s invaliditetom“. Konferencija je otvorena pozdravnim govorima te su se voditeljima udruga obratili predsjednica Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida, Jozefina Kranjčec, pomoćnik ravnatelja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Ante Džapo, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Anka Slonjšak, državna tajnica Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Margareta Maderić, državni tajnik Ministarstva znanosti i obrazovanja, Tomislav Paljak i predsjednik Republike Hrvatske, Zoran Milanović. Program Konferencije uključivao je teme financiranja projekata iz EU fondova, mentalnog zdravlja, uspješnog vođenja projekata, donošenja Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2021.-2027. te inkluzivnog obrazovanja. Hrvatski savez udruga invalida sudjelovao je na Konferenciji.

MARICI MIRIĆ DODIJELJENA NAGRADA GRADA ZAGREBA

Dopredsjednici Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Marici Mirić dodijeljena je Nagrada Grada Zagreba

S iznimnim ponosom dijelimo vijest da je Marica Mirić, dopredsjednica Hrvatskog saveza udruga invalida rada, jedna od dobitnica Nagrade Grada Zagreba. Ova Nagrada, potvrda je tridesetogodišnjeg neumornog rada, entuzijazma, zalaganja i aktivizma u promicanju prava osoba s invaliditetom i izgradnji društva jednakih mogućnosti. Nagrade Grada Zagreba dodjeljuju se povodom Dana Grada Zagreba građanima Grada Zagreba i drugim osobama koje rade na području Grada Zagreba na svim društvenim područjima. Čestitamo !

HRVATSKI SAVEZ SLIJEPIH

OBILJEŽIO 75 GODINA

DJELOVANJA

16. lipnja 2021. održana je svečana akademija u kazalištu Vidra, na kojoj je Hrvatski savez slijepih obilježio 75 godina postojanja i djelovanja. Na svečanoj akademiji Hrvatski savez slijepih predstavio je aktualne projekte te je dodijelio „Nagradu 16. lipanj“ pojedincima koji su doprinijeli unaprjeđenju života slijepih osoba. Dugogodišnje djelovanje Saveza, svojim dolaskom i pozdravnim govorom, podržala je Ljubica Lukačić, saborska zastupnica te predsjednik Republike Hrvatske, Zoran Milanović. U sklopu svečanosti, izdvojeno je nekoliko aktualnih projekata, od ukupno 14 aktivnih, čija je

INFORMACIJE

zadaća osvijestiti i senzibilizirati javnost o mogućnostima i potrebama slijepih osoba. Predstavljena je i „Tiflotehna“, tvrtka koju je osnovao Savez kao profitnu organizaciju s ciljem obavljanja specijaliziranih gospodarskih djelatnosti za poboljšanje kvalitete života osoba s oštećenjem vida u Republici Hrvatskoj. Kroz gospodarske djelatnosti predstavljen je projekt „Povećanje energetske učinkovitosti i pristupačnosti“, kao i Kabinet očne protetike te pomagala za slijepe osobe i njihova pristupačnost. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na svečanosti.

JAVNO SAVJETOVANJE O PRIJEDLOGU PRAVILNIKA O UPORABI PARKIRALIŠNE KARTE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Na središnjem državnom portalu „e-Savjetovanja“ od 04. svibnja do 18. lipnja 2021. godine otvoreno je javno savjetovanje o Prijedlogu Pravilnika o uporabi parkirališne karte za osobe s invaliditetom. Vezano za navedeno e-savjetovanje Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH organizirala je raspravu u kojoj su sudjelovali predstavnici krovnih organizacija osoba s invaliditetom, udruga osoba s invaliditetom, same osobe s invaliditetom, saborska zastupnica Ljubica Lukačić te ostali zainteresirani dionici. Iz Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom na sastanku je sudjelovao savjetnik pravobraniteljice Mario Burek. Tijekom sastanka su iznesena mišljenja i iskustva sudionika vezano za ostvarivanje prava na parkiranje na mjesta označena za vozila kojima se prevoze osobe s invaliditetom te su doneseni zaključci i usuglašeni prijedlozi koji će se uputiti u javno savjetovanje o Prijedlogu Pravilnika o uporabi parkirališne karte za osobe s invaliditetom. Na sastanku je sudjelovao i Hrvatski savez udruga invalida rada.

ODRŽANE RADNE SKUPINE ZA ZAKON O OSOBNIM POMAGAČIMA I ZAKON O INKLUSIVNOM DODATKU

Radne skupine za Zakon o osobnim pomagačima (10. lipnja) i Zakon o inkluzivnom dodatku (14. lipnja) održale su sjednice na kojima su predstavljene polazne osnove za izradu oba zakona.

SASTANAK S PREDSTAVNICIMA REGIONALNE I LOKALNE SAMOUPRAVE I UDRUGAMA OSOBA S INVALIDITETOM SISACKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH sa savezima članicama (HSUIR, HSGH, HSUCDP, SDDH, SDMSH, HUŠPVM i SUMSI) održala je dana 17. lipnja u Hotelu Panonija u

Sisku sastanak s predstvincima regionalne i lokalne samouprave i udrugama osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije. Sastanak je organiziran s ciljem prikaza teškoća izazvanih potresom s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom na području Sisačko-

moslavačke županije, utvrđivanja prioritetnih aktivnosti u cilju unapređenja kvalitete njihova života te uspostavljanja partnerstva i međusobne suradnje regionalne i lokalne uprave, saveza i udruga osoba s invaliditetom na unapređenju položaja osoba s invaliditetom na području Sisačko-moslavačke županije. Teškoće s kojima se suočavaju u svakodnevnom radu, a poglavito od razornog potresa koji je pogodio njihov kraj izložili su predstavnici Udruge osoba s invaliditetom distrofije, cerebralne i dječje paralize i osoba s ostalim tjelesnim invaliditetom Grada Siska, Udruge gluhih i nagluhih osoba Grada Siska, Društva multiple skleroze Sisačko-moslavačke županije, Udruge osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Udruge invalida rada Grada Siska i Udruge za terapijsko i rekreacijsko jahanje ‘Kas’ Sisak.

Svjetski dan svjesnosti o zlostavljanju starijih osoba – ljudska prava nemaju rok trajanja

U povodu Svjetskog dana svjesnosti o zlostavljanju starijih osoba koji se obilježava 15. lipnja, UN upozorava kako je pandemija bolesti COVID-19 u mnogim

zemljama dovela do porasta nasilja prema starijima i njihovog sve većeg zanemarivanja, a tema ovogodišnjeg obilježavanja je „Pristup pravdi“.

IZBORNA SKUPŠTINA ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE

Dana 24. lipnja 2021. s početkom u 11.00 sati održana je Izborna skupština Zajednice saveza osoba s invaliditetom (SOIH) na kojoj su bila prisutna 35 delegata. Prema Dnevnom redu odrđeno je 15 točaka.

Za predsjednika SOIH-a ponovno je izabran dr. Zorislav Bobuš, a za dopredsjednike imenovani su Marica Mirić i Ante Štulić. Članovi predsjedništva su svi predsjednici saveza – njih 13. Jednoglasno su izabrani i članovi Nadzornog odbora SOIH-a, predstavljeno je Izvješće o radu SOIH-a za 2020. godinu i Operativni i Financijski plan za 2022. godinu.

Hrvatski savez udruga invalida rada na Izbornoj skupštini zastupali su: predsjednik Saveza Ante Štulić, dopredsjednica Nada Vorkapić i izvršni direktor Leke Sokolaj.

Čestitamo svima izabranim.

**25. LIPNJA U HRVATSKOM SABORU ODRŽANA
JE RASPRAVA O GODIŠNJEM IZVJEŠĆU O
RADU PRAVOBRANITELJA ZA OSOBE S
INVALIDITETOM**

Prethodno raspravi u Saboru, o izvješću je 23. lipnja 2021. raspravljao matični Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku koji je jednoglasno prihvatio izvješće i predložio Saboru da se prihvati. Njihovo opsežno mišljenje predstavila je predsjednica Odbora. Saborski zastupnici pokazali su veliki interes za teme izložene u izvješću i proveli sveobuhvatnu raspravu. U raspravu su se uključili svi klubovi koji su jednoglasno podržali izvješće. 18 zastupnika dalo je svoje replike, a velik broj zastupnika uključio se u pojedinačnu raspravu. Zastupnici su se zanimali za pitanja o inkluzivnom obrazovanju, teškoćama s upisivanjem djece s teškoćama u razvoju u ustanove predškolskog odgoja i obrazovanja, poteškoće vezane uz obrazovanje tijekom trajanja epidemije i nastave na daljinu, potrebe uključivanja pomoćnika u nastavi. Istaknuli su potrebu dodatnog senzibiliziranja djece i učenika na prihvatanje njihovih kolega s teškoćama u razvoju, a posebno je istaknuta neprihvatljivost dugogodišnjeg nedonošenja zakona koji su od velike važnosti za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju kao što su Zakon o inkluzivnom dodatku i Zakon o osobnoj asistenciji. Zastupnici su zatražili i poduzimanje koraka na provođenju Nacionalnog plana Nacionalnog okvira za probir i dijagnostiku autizma kao i donošenju Nacionalnog plana za ranu intervenciju. Istaknuli su i potrebu osmišljavanja oblika zbrinjavanja odraslih osoba s poremećajima iz autističnog spektra u trenutku kada se roditelji više ne mogu skrbiti o njima. Naglasili su i potrebu rješavanja pristupačnosti zgrada posebice prilikom obnove nakon potresa. Nadovezujući se na izvješće pravobraniteljice, zastupnici su upozorili na nepoduzimanje potrebnih mjera za unaprjeđenje položaja osoba s psihosocijalnim invaliditetom. Postavljali su pitanja o opravdanosti korištenja određenih usluga od strane vojnih i ratnih osoba s invaliditetom u odnosu da za iste usluge ostale osobe s invaliditetom trebaju dokazivati svoj invaliditet, pitanje prava prednosti cijepljenja osoba s invaliditetom te njihovih asistenata i njegovatelja, potrebe jednakih uvjeta vještačenja, potrebe osiguravanja natječaja za udruge za specifične potrebe i sl. Govorilo se i o sudjelovanju osoba s invaliditetom na prethodnim parlamentarnim izborima, položaju žena s invaliditetom kao i problematici zapošljavanja osoba s invaliditetom. Pojedini zastupnici su naglasili da se kroz višegodišnja izvješća uočavaju iste preporuke i isti problemi te su naglasili potrebu njihovog žurnijeg rješavanja. Opakovano su naglašavani zaključci pravobraniteljice o teškom položaju osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju izazvanog pandemijom. Više o navedenoj raspravi i materijalima možete pogledati na mrežnoj stranici: <https://www.sabor.hr/zvjesce-o-radu-pravobraniteljice-za-osobe-s-invaliditetom-podnositeljica-pravobraniteljica-za-osobe?t=124466&tid=209428>

MILAN BANDIĆ - IN MEMORIAM

Iznenada i prerano s nepunih 66 godina napustio nas je dugogodišnji gradonačelnik Grada Zagreba, Milan Bandić

Više od dvadeset godina na poziciji gradonačelnika odlučno je izgrađivao Grad Zagreb u napredno i humano društvo u kojem se živi i potiče temeljna ljudska prava – na rad, egzistenciju, osamostaljivanje i socijalno uključivanje.

Njegov senzibilitet za osobe s invaliditetom bio je protkan iskrenim razumijevanjem njihova položaja i potreba, a vrata njegova ureda bila su širom otvorena za sve najranjivije skupine. Njegovom neiscrponom radnom energijom i entuzijazmom Zagreb je postao sredina koja stvara jednake mogućnosti za osobe s invaliditetom i živi ih svakodnevno.

Smrću Milana Bandića, osobe s invaliditetom u gradu Zagrebu izgubile su istinskog prijatelja, izgubile su osobu koja ih je razumjela i uvijek nesebično davala punu podršku unapređenju kvalitete njihova života.

Počivao u miru.

IZ UDRUGA HSUIR-a**UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREBA****DOGAĐANJA U UDRUZI INVALIDA RADA ZAGREBA**

Poštovani čitatelji,

u prvih šest mjeseci 2021. godine UIR Zagreba je svoje aktivnosti provodila u prostorijama na adresi Nova cesta 86, virtualno na društvenoj mreži Facebook, aplikaciji Instagram i YouTube kanalu. U ožujku smo izdali 52. broj Glasila invalida rada – GIR u tiskanom formatu, kojeg možete preuzeti u našim prostorijama ili ga prelistati u on-line formatu na našim mrežnim stranicama. Pod zajedničkim nazivom Geronto boom, poštujući i dalje stroge protuependemijske mjere koje su bile na snazi, UIR Zagreba je virtualno obilježila Nacionalni dan invalida rada – 21. ožujka, za invalide rada važan i značajan dan. Tog smotra dana on-line objavili osvrt na dugogodišnju zajedničku suradnju UIR Zagreba i Doma za starije osobe "Trnje" pod nazivom "Kreativni u pandemiji", kao i virtualnu izložbu kreativnih rukotvorina, fotografija i crteža članova UIR Zagreba. Obje su objave i dalje dostupne na YouTube kanalu UIR Zagreba. UIR Zagreba je 13. travnja, održala događanje "Suza za Zlatka Bočkala" u prilagođenoj i epidemiološki prihvatljivoj on-line formi pod pokroviteljstvom Grada Zagreba, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom. Nova pandemijska godina nije nas spriječila u obilježavanju dana sjećanja na gospodina Zlatka Bočkala, nažalost prerano preminulog predsjednika UIR Zagreba. On-line događanje održalo se na rođendan gospodina Bočkala uz dvije objave: izložbe fotografija s koncerata pjevačkih zborova održanih prijašnjih godina u okviru "Suze za Zlatka Bočkala" u Parku Zrinjevac i snimke s nekoliko prigodnih riječi suradnika i prijatelja gospodina Bočkala. Obje su objave i dalje dostupne na YouTube kanalu UIR Zagreba. Nažalost, nismo mogli organizirati niti sportsko-rekreativno natjecanje "8. Memorijal Marije Topić" na RŠC Jarun, ali to nije umanjilo sjećanja na gospodu Mariju, također nažalost prerano preminule predsjednice UIR Zagreba. Ove godine, 11. svibnja, događanje smo započeli on-line objavom retrospektivnog sadržaja kojom smo se prisjetili proteklih druženja. Potom je objavljen i video uradak u kojem zaposleni djelatnici Stručne službe s predsjednicom Nadom Vorkapić pjevaju starogradski biser "Fala", kao i "In Memoriam Marija Topić". Kao i svih prijašnjih godina, i ovogodišnji je Memorijal organiziran pod pokroviteljstvom Grada Zagreba, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom. UIR Zagreba sudjelovala je na Festivalu proljeća u Edukacijskom centru Zoološkog vrta Zagreb, u okviru kojeg su

INFORMACIJE

volonterke i članice UIR Zagreba ukrasile uskrsno jaje oslikavši ih. Kao i svake godine, uključili smo se i u obilježavanje Dana otvorenih vrata udruga predstavljanjem jednog od tri trogodišnja programa UIR Zagreba. Od početka godine, UIR Zagreba provodi tri trogodišnja programa: "Kul-turiranje" koji sufinancira Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike te "Savjet više" i "Od jutra do sutra" koje sufinancira Grad Zagreb. Zahvaljujući tim finansijskim podrškama, UIR Zagreba je za svoje članove osigurala ulaznice za posjete muzejima i kazalištima, organizirala terapijske glazbene radionice i brojne aktivnosti savjetovanja, edukacije i vježbanja, a u nekoliko smo navrata posjetili i u Zagrebu ugostili naše prijatelje i partnere na programu "Kul-turiranje", članove Udruge invalida rada grada Siska. ON-LINE AKTIVNOSTI UIR Zagreba Propustili ste, pogledajte! Novi video sadržaji UIR Zagreba dostupni su na našem YouTube kanalu: <https://www.youtube.com/channel>, kao i svi ranije objavljeni sadržaji.

U proteklom razdoblju objavili smo brojne video uratke raznovrsne tematike: Retrospektivu 2020. godine u UIR Zagreba, predstavljanje Stručne službe UIR Zagreba, Jednostavan vodič kako "lajkati" filmiće na YouTube kanalu, predstavili smo mobilnu aplikaciju UIR Zagreba "UIR eiskaznica", program Mobilni tim, Rekreativni-zdravstveni program i još mnogo različitog sadržaja. Video objavama obuhvatili smo različite radionice – od psihoterapijske, glazbene, kulturnoumjetničke, preko dramske i digitalne fotografije, sve do folklorne i kreativne. Održana su tri online predavanja putem Google Meet aplikacije, a članovi UIR Zagreba imali su priliku u nekoliko se navrata uključiti putem Google Meet aplikacije i na "Otvoreni sat s predsjednicom" kojom prilikom su predsjednici skrenuli pozornost na aktualne probleme s kojima se susreću u gradu Zagrebu. Tijekom proteklog razdoblja, članovi UIR Zagreba, ali i drugi zainteresirani prijatelji UIR Zagreba, osvojili su zanimljive i korisne nagrade sudjelujući u našim sportsko-rekreativnim i edukativnim kvizovima te nagradnim igrama na društvenim mrežama UIR Zagreba: Instagram i Facebook. Nagrade su spremne i za naredno razdoblje te ovim putem pozivamo sve zainteresirane da nas prate na Facebook-u i Instagramu-u i da se uključe u naše stimulacijske aktivnosti. POPRAĆENOST

INFORMACIJE

Svim medijima koji su podržali naš rad u prvoj polovici 2021. godine ovim putem od srca zahvaljujemo na najavama, objavama i gostoprimgstvu: internet portal – In-Portal, MojZagrebInfo, Treća dob, Glas Istre, H-alter, Moje vrijeme, Večernji.hr, RTL.hr, Direktno.hr i Mirovina.hr, zatim televizijama - Z1 Televizija i Hrvatskoj televiziji, Prvi program te radio stanicama – Radio Sljeme i Radio 92fm. Vjerujemo da njihova podrška neće izostati i u budućim razdobljima! NOVE INFORMACIJE I NADOLAZEĆA DOGAĐANJA U tijeku je organizacija 55. rođendana UIR Zagreba. Ako protuepidemijske mjere budu povoljne, rođendan ćemo obilježiti 27. rujna u hotelu Antunović tematskom tribinom i svečanom dodjelom nagrada, zahvalnica i priznanja te 28. rujna prigodnim druženjem i izložbom u prostorijama UIR Zagreba. Na našoj mrežnoj stranici (wwwuir-zagreb.hr) možete pronaći informacije, fotografije i video snimke s brojnih događanja, predavanja i aktivnosti u organizaciji Udruge invalida rada Zagreba. Zahvaljujemo na pozornosti i želimo vam lijepo, veselo i toplo ljeto.

Za UIR Zagreba pripremila: Maja Milković, prof.

UDRUGA INVALIDA RADA VIROVIITCA ODRŽANA IZVJEŠTAJNA SKUPŠTINA I PREDAVANJE

Na redovnoj izvještajnoj sjednici predsjednica Marija Kelečić je predstavila rad udruge u protekloj 2020. godini i izvjestila o postignutim rezultatima

Predsjednica je govorila i o planovima za tekuću godinu. Udruga će nastaviti aplicirati na natječaje za programe i projekte kojima je cilj pomoći i podrška starim i nemoćnim osobama, te invalidima.

Predavačica, dipl.psih., Nevena Glumbić je održala predavanje na temu: "Kako se nositi sa stresom u svakodnevnom životu". U okolnostima pandemije, razine stresa kojeg doživljavamo svi mi su dodatno porasle. Zato je važno naučiti se pravilno nositi s tjeskobom koju donosi stres, a predavačica je prisutne upoznala s učinkovitim mehanizmima suočavanja sa stresom. Vještina pravilnog nošenja sa stresom ima pozitivno djelovanje na naše mentalno i fizičko zdravlje.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

**UDRUGA INVALIDA RADA
ĐAKOVO**

Udruga invalida rada Đakovo održala je svoju Izvještajnu godišnju skupštinu dana 21. lipnja 2021. godine u 11:00 sati u Đakovu. Skupština je otvorena uz pozdrav predsjednika Stjepana Fekete, himnu i uz minutu šutnje za umrle članove udruge. Nakon toga slijedio je pozdrav gostima i to pročelnici grada Đakova Sanji

Rogoz Šola te zaposlenicama Udruge invalida rada na projektu Zaželi- Faza 2 - projekt „Radom do osmijeha“. Gospođa Sanja Rogoz Šola pozdravila je sve prisutne te pohvalila rad Udruge kao i suradnju s gradom Đakovom. Sva izvješća su prihvaćena te je uslijedila rasprava o izvještajima, te o planu i programu za budući rad Udruge. Udruga radi na povećanju članstva, pomaže u ostvarivanju povlastica za svoje članove, pomaže u nabavci ogrjeva, organizira ljetovanje u Podgori, planiraju se i jednodnevni izleti u Vukovar, Koridor, te odlazak u Lječilište Banja Vrućica ukoliko to epidemiološke mjere budu dopuštale. Isto tako u tijeku je realizacija dnevnog boravka za druženja i radionice za umirovljenike. Budući da Udruga trenutno provodi i projekt Zaželi nadamo se i nastavku. U sklopu projekta naših 15 djelatnica pohađale su u pučkom otvorenom učilištu Mentor Edukaciju za osposobljavanje za poslove Gerontodomaćice te su im ovom prilikom i podijeljene potvrde o uspješno završenoj edukaciji, koja je financirana sredstvima iz Europskog socijalnog fonda. Predsjednik Stjepan Fekete zahvalio se svim sudionicima na potpori i zaželio da udruga nastavi s radom i pomoći invalidima.

Predsjednik

Stjepan Fekete

**UDRUGA INVALIDA RADA
KUTINA****Skupština Udruge invalida rada
Kutine**

U petak 18. lipnja 2021. godine u prostoru „Kod Mate“ Udruga invalida rada Kutina održala je Godišnju skupštinu, a potom i predavanje planirano u sklopu programa „Informiraj i aktiviraj“ kojeg

financira Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Predavanje na temu „Ugovor o doživotnom uzdržavanju i dosmrtnom uzdržavanju“ održano je uz suglasnost pravnika Saveza, Leke Sokolaja. Ovom prilikom predavanju su prisustvovale predstavnice Hrvatskog saveza udruga invalida rada Ivana Znaor i Valentina Hojsak. Predavanje na temu „Ugovor o doživotnom uzdržavanju i dosmrtnom uzdržavanju imalo je za cilj upozoriti osobe starije životne dobi na posljedice koje mogu imati korisnici uzdržavanja sklapanjem ugovora o dosmrtnom uzdržavanju te na šta trebaju posebno obratiti

INFORMACIJE

pozornost kako bi se pravno zaštitili. Iako su neke osobe starije životne dobi čule o ovim ugovorima malo njih prepoznaće razliku. Nažalost, to neznanje starijih osoba koje nisu svjesne da, potpisavši dosmrtno uzdržavanje, trenutačno ostaju bez imovine, čine ugovor izuzetno podložnim zloupotrebljama. Sudionici predavanja također su dobili informaciju kome se mogu obratiti u slučaju dodatnih pravnih pitanja, korekcija postojećih ugovora te sastavljanja novih ugovora. Cilj programa „Informiraj i aktiviraj“ je populaciji osoba starije životne dobi obogatiti društveni život, uključiti ih u kreativne radionice, edukativna predavanja, zdravstvene akcije, te pravno savjetovanje. Skupštini i predavanju prisustvovala je Andrea Horvat iz Odjela za društvene djelatnosti Grada Kutine koja se obratila prisutnima i podržala aktivnosti programa u kojem je partner Grad Kutina.

Hrvatski savez udruga invalida rada

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KARLOVCA I KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Radni sastanak s Udrugom invalida rada grada Karlovca i Udrugom invalida rada Karlovače županije

Hrvatski savez udruga invalida rada u sklopu programa “Razvojem mreža socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom” održao je radni sastanak s Udrugom invalida rada grada Karlovca i Udrugom invalida rada Karlovače županije. Na sastanku su ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovali: Ante Štulić, predsjednik, Leke Sokolaj, izvršni direktor, Nataša Franić i Ivana Znaor, stručne suradnice, ispred Udruge invalida rada grada Karlovca na sastanku su sudjelovali: Željka Ilić, predsjednica, Josip Lukačić i Drago Maujer, članovi, dok je Udrugu invalida rada Karlovačke županije predstavljala predsjednica Mirjana Markešić. Predsjednik Saveza, Ante Štulić osvrnuo se na epidemiološku situaciju te način djelovanja i poslovanja Udruga u ovom

INFORMACIJE

izazovnom razdoblju. Na sastanku se raspravljalo o načinu pružanja socijalnih usluga u lokalnoj zajednici. Udrugama je ponuđena edukativna, tehnička i stručna podrška.

Hrvatski savez udruga invalida rada

UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA

Radni sastanak s Udrugom invalida rada te ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa

Hrvatski savez udruga invalida rada u sklopu programa "Razvojem mreža socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom" održao je radni sastanak s Udrugom invalida rada te ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa. Na sastanku ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovali su: Ante Štulić, predsjednik, Leke Sokolaj, izvršni direktor, Nataša Franić i Ivana Znaor, stručne suradnice, ispred Udruge invalida rada te ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa na sastanku su sudjelovali : Ivan Moguš, predsjednik, Josipa Urem, dopredsjednica, Ismeta Bećirević, tajnica, stručne suradnice: Kristina Bišćan, Nikolina Vdović, Valentina Perušić. Predsjednik Saveza, Ante Štulić sastao se s vodstvom i stručnom službom Udruge vezano za epidemiološku situaciju te način djelovanja i poslovanja Udruge u ovom izazovnom razdoblju. Na sastanku se raspravljalo o načinu pružanja socijalnih usluga u lokalnoj zajednici.

Hrvatski savez udruga invalida rada

Z D R A V L J E**15 VJEŽBI ZA JAČANJE
MEMORIJE****Zdrav život / Mentalno zdravlje**

Možda vaše pamćenje nije odlično, ali ne morate se bojati. Pomoću nekoliko savjeta za jačanje pamćenja vaša zaboravljivost postat će prošlost

Zaboravljivost naša svagdašnja

Redovito zaboravljate rođendane svojih prijatelja? Nikad ne znate gdje ste odložili ključeve automobila? Nemate pojma što ste radili jučer, a kamoli prošli tjedan? Možda vaše pamćenje nije odlično, ali ne morate se bojati. Pomoću nekoliko savjeta za jačanje pamćenja vaša zaboravljivost postat će prošlost.

Savjeti za bolje pamćenje**1. NOVE VEZE SA STARIM**

Razmislite o asocijaciji riječima. Ako, primjerice, kažete "naranča", što vam najprije pada na pamet? Na što vas asocira ta slika? Nastavite u tom smjeru i uskoro ćete imati listu takvih i sličnih primjera, pa kad pozovete u misli riječ "juice", sjetit ćete se slike koju ste prethodno povezali s narančom, kao i s listom. Pamćenje funkcioniра na isti način, pa je dobro da koristite asocijacije kako biste poboljšali pamćenje činjenica.

2. PONAVLJAJ I PAMTI

Ako znate da stalno zaboravljate imena ljudi, koncentrirajte se prilikom upoznavanja s nekim i trudite se njegovo/njezino ime upotrijebiti i po nekoliko puta tijekom razgovora. Ponavljanje će vam pomoći da zapamtite.

3. ZAPISUJTE

Ovo je najbolja pomoć, posebno ako to što ste zapisali možete ponovno pročitati.

4. VJEŽBAJTE

Ispitivanja pokazuju da vježbanje može pomoći kako vašem pamćenju tako i tijelu. Znanstvenici misle da je razlog tome što vježbanje povećava dotok kisika i hranjivih tvari u mozak i tako jača izlučivanje neurotrofina, supstancija koje poboljšavaju rad moždanih stanica.

5. IZBJEGAVAJTE SVE ŠTO ODVRAĆA POZORNOST

Ako pokušavate raditi nekoliko stvari odjednom, ne možete se koncentrirati, što znači da ćete zaboraviti što ste radili. Kad se želite potpuno koncentrirati, izbjegavajte sve što vam može odvratiti pozornost i koncentrirajte se na jednu stvar.

6. KORISTITE MNEMOTEHNIČKE METODE

Rima ili rečenica vezana uz neku informaciju pomoći će vam dozvati u sjećanje tu istu informaciju. Primjerice, pamćenje telefonskog broja prema rimi u izgovoru znamenki, ili "Ide medo u dućan, nije rek'o dobar dan. Idi medo van nisi rek'o dobar dan." - u dječjoj dobi za prisjećanje djeteta na to da treba pozdraviti i sl. prema vašoj trenutačnoj inspiraciji.

7. PRATITE RAZINU STRESA

Kad ste pod stresom, u vašem tijelu pojačano se oslobađa hormon kortizol koji uništava glukozu, glavni izvor energije za vaš mozak. To znači da pod pojačanim stresom vaš mozak nema dovoljno energije za ispravno pospremanje sjećanja. Međutim, i nedovoljna razina stresa može loše djelovati na pamćenje jer će vam tada biti dosadno, lako će vam biti odvući pozornost, a ni vi nećete obraćati pozornost na to gdje ste nešto odložili. U svakom slučaju, pazite na to da razina vašeg stresa bude uravnotežena.

8. POKUŠAJTE S ULJEM KADULJE

Andrea Lambell iz Internacionalne federacije profesionalnih aromaterapeuta kaže da se kadulja stoljećima upotrebljavala za poboljšanje pamćenja. U jednoj studiji, pacijenti s Alzheimerovom bolešću koji su uzimali kadulju (ekstrakt, a ne esencijalno ulje) osjetili su statistički znatno poboljšanje u kogniciji nakon 16 tjedana liječenja. Kadulja bi se trebala upotrebljavati u formi inhalacija pod stručnim nadzorom profesionalnih aromaterapueta. Ne bi je smjele uzimati trudnice ili osobe za koje se sumnja da boluju od epilepsije. Istraživanje na Sveučilištu Northumbria pokazalo je da su studenti koji su uzeli kapsule koje sadržavaju ulje kadulje bili bolji u prisjećanju niza riječi kratko nakon što su ih vidjeli u usporedbi s onima koji su uzeli placebo. Drugim riječima, kadulja može pomoći kratkotrajnom pamćenju.

9. STVORITE NOVE NAVIKE

To će pomoći podsvjesnom pamćenju. Primjerice, dok vozite automobil ne razmišljate o tome koju papučicu trebate stisnuti ili u koju brzinu staviti. To je navika. Tako, ako stalno gubite ključeve, počnite ih odlagati na specifično mjesto. U nekoliko dana to će postati podsvjesna navika pa više nećete zaboravljati gdje ste odložili sitnice.

10. DOBRO SE NASPAVAJTE

Nedovoljan san narušit će vaše mentalne funkcije i lakše ćete zaboravljati. Pokušajte koristiti lavandino ulje za lakše uspavljanje.

11. VIZUALIZIRAJTE

Osjećaj vizualizacije snažan je pokretač sjećanja - pokušajte zamisliti stvari, pa će se i vaše sjećanje dulje zadržati.

12. BUDITE ZAPOSLENI

Ako postanete "krumpir u fotelji" i ne želite čitati, misliti ili raditi nove stvari, počet ćete gubiti mentalnu budnost. Za održavanje moždanih funkcija potrebna je akcija. Zato, slažite puzzle, vježbajte križaljke i sl.

13. UPOTRIJEBITE OSJET MIRISA

"Osjet mirisa izravno je povezan s područjem mozga koji ima veze s pamćenjem. Aromaterapija može iskoristiti vezu između emocija, pamćenja i mirisa istodobno", kaže Andrea Lambell. "Ako u vašoj blizini hlapi neko stimulirajuće esencijalno ulje dok učite, taj miris dovest ćete u vezu s učenjem (asocijacija). Stavite kap tog ulja na rupčić tijekom ispita i bit ćete ponovno sa svojim knjigama!"

14. NAPRAVITE STANKU

Kad ste umorni, koncentracija slabi, pa treba uzeti stanku i odmoriti se od onoga što u tom trenutku radite. To će vam pomoći da rezimirate što ste napravili i razmislite o mogućem drugčijem pristupu tako da ćete moći raditi dulje nego nastavite li raditi umorni.

15. BUDITE MOTIVIRANI

Ako niste motivirani, nećete se sjetiti što ste radili ili čitali. Zato, uvjerite se da u onome što radite ili čitate ima nešto i za vas pa ma kako to malo bilo.

Pronađite načine do većeg osobnog zadovoljstva u životu.

PET JEDNOSTAVNIH AKTIVNOSTI mogu svakodnevno poboljšati naše osobno zadovoljstvo i sreću, smanjiti stres i anksioznost te potaknuti pozitivno mentalno zdravlje.

TJELESNO ZDRAVLJE

10 SAVJETA ZA ZAPAMTITI

1. Jedite raznovrsnu hranu.
2. Neka osnova vaše prehrane budu namirnice bogate ugljikohidratima.
3. Jedite pet i više porcija voća i povrća dnevno.
4. Doručkujte svaki dan.
5. Redovno jedite glavne obroke.
6. Jedite umjereno.
7. Pijte osam čaša vode dnevno.
8. Održavajte poželjnu tjelesnu masu.
9. Postanite tjelesno aktivni – hodajte, koristite stepenice, vozite bicikl – najmanje 30 do 60 minuta dnevno.
10. Započnite odmah s promjenama i svaki dan napravite neku pozitivnu promjenu svojih životnih navika.

NEKE OD PREPORUKA ZA PONAŠANJE PRILIKOM VRUĆINA

- Rashladite tijelo i pijte dovoljno tekućine da vam boja urina bude svijetla
- **Pijte redovito** negaziranu vodu te niskokalorične napitke bez kofeina, alkohola i šećera da njima ne izazovete jaču dehidraciju. Možete se samo osježiti tako da u ustima rastopite kockicu, dvije leda. Dehidraciju od vrućina izbjegnjite uzimanjem razrijeđenog soka kao što je limunada i to odrasli svakih 1-2 sata, a djeca svakih 15-20 minuta po 1 do 2 žlice ili gutljaj vode. Nemojte čekati osjećaj žeđi da biste povećali unos tekućine, pogotovo kod starijih osoba koje imaju slabiji osjećaj žeđi.
- **Izbjegavajte boravak na direktnom suncu** u razdoblju od 10-17 sati, poglavito djeca, trudnice, starije osobe, srčani bolesnici i bolesnici s kroničnim bolestima (mentalne bolesti, dijabetes i dr.)
- Osobe koje rade na otvorenom (npr. građevinski radnici) se trebaju češće odmoriti, skloniti u hlad i popiti 1 i 1/2 čašu vode svakih 30 minuta.
- Tuširajte se ili kupajte u mlakoj vodi. Druga mogućnost je zamotati se u hladne mokre ručnike ili se rashladiti mokrom spužvom, kupkom za noge i sl. Djeci možete mokre ručnike stavljati na noge i ruke.
- Nosite laganu široku svijetlu odjeću od prirodnih materijala. Ako idete izvan doma stavite šešir širokog oboda ili kapu i sunčane naočale, a korisna su zaštita od direktnog sunca i kišobrani i lepeza za rashlađivanje zraka.
- Koristite laganu posteljinu, po mogućnosti bez jastuka kako bi izbjegli akumulaciju topline od tijela.
- Jedite češće male i što tekućije obroke. Izbjegavajte hranu prebogatu bjelančevinama. Ako ste u mogućnosti, pripremite miješano svježe voće, tzv. „smoothie“ ili spravite lagantu juhu, da organizmu vratite izgubljene minerale, vitamine i elektrolite.